

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ XIII. Скрантонъ, Па., Четверъ 19-го Сѣчня, 1905. Число 3

Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, January 19, 1905. No. 3

ЧИТАЙТЕ!

Сего мѣсяца всѣ брацтва що належають до „Союза“ принимаютъ новыхъ членовъ въ 1 до 31 лѣтъ безъ вступного а въ 31 до 45 за половину вступного.

Х. Хирчовъ, предс. „Союза“.

НОВИНКИ.

— ВЪ першихъ 10 дняхъ Сѣчня прибуло до Америки 14 000 людей зъ того було 9,195 Жидовъ. Въ томъ самомъ часѣ завернули до краю 478 особъ; двѣ трети части завернувшихъ особъ становили жиды.

— ПОСЛЯ упадку Порту Артура розрухи въ Росіи и политичный убійства принимаютъ чимъ разъ большіе размѣры; особливо въ полудневныхъ и середущихъ губерніяхъ. Въ протягу 14 днѣвъ убито тамъ 6 меньшихъ урядниковъ.

— ЗЪ Петербурга телеграфуютъ, що полчасъ смотру войска въ одной російской мѣсцевости многіе люди прійшли дивитись на „параду“. Се такъ погнѣвало генерала Тачетиркина, що вонъ кинувъ ся на нихъ зъ шаблею и зарубавъ 4 дѣтей на смерть а 10 тяжко покалѣчивъ. Теперь люди хотѣли его споймати и дати ему добру науку, але вонъ приказавъ войскамъ розогнати ихъ при помощи багнетовъ.

— ВЪ Морисъ Ронъ, Па. компанія выкидае зъ своихъ домовъ всѣхъ майнеровъ, котрі не хотять згодити ся на низшу платню за свою работу.

— БРУКЛИНСКІЙ мостъ въ Нью-Йорку мусить бути въ короткомъ часѣ перебудованый — иначе завалили ся. Такъ узнали инжениры. Перебудоване сего великаньского мосту буде тревати 2 роки и буде коштувати 5 миліоновъ долларовъ.

— КАЖУТЬ, що J. D. Ракефелеръ мае вже мастку 500 миліоновъ та, що его мастокъ возрастаетъ что мѣсяця о 6 миліоновъ. Майно А. Карнего возрастаетъ что мѣсяця о миліонъ и четверть.

— СТАЛЕВІЙ фабрики пускають ся въ рухъ и цѣна за сталь иде въ гору. Се добрый знакъ для работниковъ, що роблять при сихъ фабрикахъ.

— СКАЗИВЪ ся конь въ Скрантонъ, Па., котрого кѣлька недѣль тому вку-

сивъ бѣшеный песь. Скаженина коня показувалась въ сей способъ, що не хотѣвъ ѣсти и кадавъ ся на каждого зъ намѣромъ укусити. Властитель мусѣвъ его застрѣлити.

— ДОНОСЯТЬ зъ Лондону, що царъ задуме побудовати третю корабельну скидрону коштомъ 100 миліоновъ и четверту коштомъ 50 миліоновъ. Японъ также задуме скрѣпити свою флоту о 6 кораблѣвъ и кружляковъ а Хины мають намѣръ побудовати недовзѣ 20 военныхъ кораблѣвъ.

— СЕГО тыжня вѣдбуваеся въ Индіанополісѣ, Инд. конвенція Сполученыхъ Углекопѣвъ. Засѣданія почалися въ Понедѣлокъ и будутъ мабути тревати до конца тыжня. Сегорѣчна конвенція буде правдоподобно дуже спокойна, бо кромѣ скаргъ зъ Морисъ Ронъ, Па. и деякихъ мѣсцевостей въ Верджиніи. Вестъ Верджиніи и Тенесі, де компаніи хотять людямъ обнизити платню — нема важнѣйшихъ справъ на порядку дневномъ. Старыхъ урядниковъ выберутъ здаеся на ново.

— СЕГО року выбираютъ ся до повнѣчного бѣгуна 2 экспедиціи. Одна зъ Англіи подѣ проводомъ капитана Дрейкъ, друга зъ Америки подѣ проводомъ капитана Пері. Въ протягу послѣднихъ 365 лѣтъ було 85 выправъ до повнѣчного бѣгуна, подчасъ котрыхъ 273 людей втратили жите, а 11 кораблѣвъ здусили леды. Вѣдъ найвысше на повнѣчѣ высуненого мѣсяца по якомъ ступала людская нога — до бѣгуна е ще 236 миль.

— ПРОДУКЦІЯ золота въ р. 1901. выносила 260, 877,428, въ р. 1902. 298 943, 198, въ р. 1903. 327,049,750 долларовъ. Наибольшу сколъкость золота выдубото въ 1903. въ Австраліи (881 миліоновъ долларовъ), далѣ въ Сполученыхъ Державахъ (741 миліоновъ долларовъ), въ Трансвалю (615 миліоновъ долларовъ), та въ Росіи (24 миліоновъ). Продукція золота зросла въ Австраліи та Трансвалю въ порѣвнѣ-

ню зъ попередними рокамъ, за се впала въ Сполученыхъ Державахъ та Росіи. Новы поклады золота вѣдкрыто недавно въ Іватѣ въ Яванѣ; инжениры обчисляютъ ихъ вартѣсть на якихъ 2,000,000,000 К.

— ЛЮДЕ, приставайте до братства и до Союза, а особливо тѣ, що недавно зъ краю поприѣзжались и не масге еще зложеныхъ грошей, бо свѣжихъ имігрантовъ найчастѣйше спотикае нещасте задля необнакомленія зъ американьскою фабричною роботою и опѣсля стають тыгаремъ для своихъ крайновъ взглядовъ родинъ. Отъ и тутъ на Маганой Плейнъ стало ся нещасте зъ такимъ однимъ имігрантомъ, Миколою Максимикомъ зѣ Щавного. Галичина. Дня 22-го грудня 1904 ишовъ вонъ рано до работы по сходяхъ на „бреху“, а не взявши зъ собою засвѣченой лампки, споткнувшись ся и упавъ на голову зъ высоты 30 фітовъ, такъ що ажъ ему чашка пукла. Ледви дыхающего взяли до шпиталю, де небавомъ померъ. Покойный не належавъ до жадной організації, бо недавно приѣхавъ зъ краю то жалувавъ выкидати грошѣ на такі рѣчи, коли вонъ мавъ маса иншихъ потребъ позалагоджувати: вѣдробити за шифкарту, послати грошей жѣнцѣ и дѣтямъ на жите до краю, посплачувати довги и ажъ такъ думати о якихъ организацияхъ. Тимчасомъ ненадѣйна смерть заскочила его такого бѣдного, то только его пшаврове справили ему похоронъ, котрый вѣдбувъ ся на самъ Крисмусъ, а жѣнцѣ и дѣтямъ зъ купоку довгу най Панъ Богъ помагаетъ.

Ив. Пустельникъ.

— ДНЯ 31-го Сѣчня мае вѣдбутись въ Винипегу, Канада, засѣдане священниковъ и делегатовъ Самостѣйной Грекок Церквы (бо така ея офіціална назва) въ Канадѣ зъ слѣдуючою програмою: Вѣдъ 10 до 12 години рано, богослуженія. По полудни вѣдъ 1-шой години: 1) молитва; 2) передне слово председателя Консист.; 3) справоздане зъ загалной церковной дѣяльности; за минувшій рокъ секретаремъ Консист.; 4) вѣдчитане ухвалъ консисторіальныхъ зъ минувшой конвенціи; 5) выборъ нового уряду на рокъ 1905; 6) мовы, справозданія, предложенія поединчихъ священниковъ и делегатовъ; 7) ухвалы на слѣдуючій рокъ; 8) молитва. — Цѣкаве, що Консисторія сей церкви ка-

же, що сли священникъ нѣ делегаты не годны прибути на засѣдане, то громада може выслати почтою декларацию, що годить ся на всѣ ухвалы, які зѣстануть прійтѣи на конвенціи... Якъ може хтось зъ горы годитись на се, що ему незвѣст не и що мае доперва бути — трудно вгадати.

— НА ПРИПОРУЧЕНЕ угорского правительства а решено въ Либанонъ, Па. угорского подданого Игнатія Венцля, котрый передъ мѣсяцемъ выславъ бувъ листъ до угорского президента министровъ зъ угрозою, що если вонъ не заплатитъ \$2,000, тогдѣ згине зъ руки члена товариства „Чорна рука“. Венцля приловила американьская полиція тайна при помочи одного чоловіка, котрый живъ въ дружныхъ вѣдносинахъ зъ Венцлемъ. Вишника выпущено на волю за зложенемъ поруки въ квотѣ \$5,000.

— ПРЕЗИДЕНТЪ Рузвельтъ увольниль зъ вѣзницѣ проводника филипинскихъ ворохобниковъ Ивана Гутереза, котрый убивъ двоихъ американьскихъ жовняровъ. Гутерезъ бувъ первѣсно въ р. 1901 засуджени на кару смерти, однакъ задля заслугъ, які передше положивъ около Сполученыхъ Державъ, змѣнено кару смерти на до смертну вѣзницю. Провина його на томъ полягала, що въ мартѣ 1900 въ поблизу мѣста Санта Крузъ на островѣ Лузонъ, його люди взяли до неволѣ двоихъ американьскихъ жовняровъ 20. полку, и на его приказъ розстрѣляли ихъ.

— ГУБЕРНАТОРЪ державы Индіана, Дурбѣръ, занятый теперь реформами законѣвъ подружія и разводовъ. Вонъ хоче перевести рѣшны законы, силою котрыхъ державна власть малябы право не допустити до такого подружія, де зъ горы можна предвидѣти, что оно буде нещастливое, такъ само, если можна предвидѣти, что дѣти того подружія унаслѣдятъ по родичахъ яку хворобу. Бѣсѣжъ яке супружество разведе ся, тогдѣ разведеннымъ доперва по уплывѣ довшого часу вольно вступити въ новый станъ супружескій.

— ДНЯ 7. сѣчня така была велика сѣгровица въ околици Бостону, Мас., що замела середъ поля чотыри особовы поѣзды. Поѣзды зъ пассажирами ждали помочи цѣлу ночь, ажъ доперва въ недѣлю, „коли“ пустивъ ся

падати дощъ, снѣгъ опавъ, и поѣзды могли рунитись зъ мѣсяця.

— ВЪ Милвскі, Вис. одень російскій жидокъ въ протягу одного мѣсяця такъ вывчивъ своего коня, що той потрафитъ додевати и вѣднимати. Вѣдповѣдъ дае конь удараючи подковою въ землю. Коли його поспитати ся кѣлько е меньше 3, то конь ударитъ ногою 2 разы, такъ само вѣдгадуе, зъ кѣлько буквъ складае ся имя якого небудь чоловіка. Сю цѣкаву рѣчь рѣшны люди рѣжно поясняютъ, але найправдоподобнѣйше мае тутъ до дѣла гипнотичный впливъ властителя на звѣря.

— ОДЕНЪ фармеръ въ Ворчестеръ оголосивъ въ одной часописи, що хоче оженити ся. Въ вѣдповѣдъ на се оголошене доставъ сотки листѣвъ, въ котрыхъ многіе вдовидѣ и дѣвчата зголосили ся готовыми выйти за него замужъ. Якъ же теперь выбирать, подумавъ фармеръ, и впавъ на знаменитый помыслъ. Именю оголосивъ въ часописи, що бы всѣ тѣ, що хотять за него выйти замужъ, зѣбрали ся означеного дня и и години въ одномъ домѣ, а конъ приѣде и выберетъ собѣ. И справдѣ зѣбрало ся велике число охочихъ до супружого стану, але фармеръ не выбравъ нѣ одной, бо всѣ были поганѣ якъ темна ночь. Мѣжь ними было 9 муринокъ.

— ПЕРШІЙ разъ въ томъ роцѣ злиновано мурина въ Бенѣйтъ, Мисс. Невеличка товпа бѣлыхъ злиновала незвѣсного близне мурина, позаякъ вонъ хотѣвъ знасилувати бѣлу дѣвчину. Цѣла справа вѣдбула ся зовсѣмъ спокойно. Мурина лише повѣшено, и заразы потѣмъ товпа розойшла ся. Богато муриньскихъ родинъ зѣ страху опустило. Веноитъ и оксидцю. Минувшого року злиновано въ Миссисипі 17 людей, самыхъ муриновъ. Початокъ зроблено въ Селмі, де мурианъ зѣ жѣнкою замордувавъ одного бѣлого въ цѣли рабунку. Ихъ обоє спалено на костре. Иншихъ розлючена товпа вѣшала, а вѣдтакъ стрѣляла зъ револьверѣвъ до висячого трупа. Въ одномъ случаю, 17-лѣтня знасилувана дѣвчина сама повѣсила злочинца.

— О. Плятонидъ Філясъ, провинціалъ чина св. Василія Вел. выѣздитъ сами днями зъ Канады до Галичины.

— КАНАДІЙСКА Самостѣйна Гречка Церква выдала „Християньскій Ка-

техизм для ужитку шкѣльных дѣтей и молодежи вкуи зъ псалмами и піснями на славу Богу“. Катехизизъ сей обнимае 40 сторѣвъ и мае паралельны тексты рускій и англійскій. Невдовѣ та сама Церква мае выдавати духовну часописъ „Посланіе“.

— ПАПСКІЙ делегатъ въ Вашингтонѣ Фальконіо звернувъ ся зъ просьбою до всѣхъ католиковъ въ Сполученыхъ Державахъ, що бы складали грошѣ на удержане папы римского, котрому не выстарчаютъ на жите миліоновы доходы, які напливають зѣ всѣхъ усюдовъ до Ватикану. Певча рѣчь, еслибы Папа живъ такъ ошадно якъ живъ св. Петро, то тѣ грошѣ, що йдутъ на удержане папской палаты, выстрѣчили бы на выратоване передъ голодовою смерію сотокъ тысячѣвъ нуждарѣвъ.

Потреба

10 людей въ каждомъ стейгѣ, чтобы ѣздили и розповсюдживали циркулярѣ та голошенія нашихъ товаровъ. Платня \$75.00 на мѣсяць. \$3.00 денно на комсы подорожи и удержаня.

Kuhlman Co., Dept. S, Atlas Building, Chicago.

Се золоте перо дамо зовсѣмъ даромъ

каждому хто пришле на „Свободу“ неменше якъ два долары.

Таній дарункъ будемо давати только тѣмъ нашимъ предплатникамъ, котрі пришлютъ на „Свободу“ грошѣ наѣдальше до 1-го Лютого 1905 року.

Каждое перо гварантовано.

Адресъ:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Хто зашле

Иванови Неметови докладный адресъ Ру-синѣвъ и поляковъ прадкомичахъ со злѣвѣхъ въ Америцѣ, той достане красны дарункъ.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

Вонъ не дурный.

Ввѣйшовъ и сѣвъ собѣ подъ столомъ. Се було звычайно його мѣсце, де сѣдавъ, якъ показавъ ся въ хатѣ. „Обмывъ ся“ ту и полѣзъ маестатично у пѣчь. Тамъ звинувъ ся въ клубокъ и почавъ „вѣдмовляти пацѣръ“...

Яли хозяины вечеряти. Гладкій насторошивъ уха, вставъ, позѣхнувъ, протягнувъ ся и — гяцъ на землю! Пѣйшовъ до хозяйки и почавъ леститись. Обтиравъ ся объ дымку и муркотѣвъ.

Хозяйка погладила его и дала кришку хлѣба. Але Гладкій не дурный. Вонъ не хоче хлѣба. Вонъ знавъ, що вонъ любимецъ хозяйки. Вона що-йно принадила його зъ сусѣдной хаты.

— Мавъ... мавъ...
— А хлѣба не ѣвъ? Пожди, ажъ достанешъ що иншого!
— Мавъ... мавъ...
— На! вѣдчепись... — и кинула кѣстку зъ дреглѣвъ, котру що-йно обгрызла.

Гладкій потягнувъ кѣстку у ковбицю и почавъ глотати.

Повечеряли хозяины. Гладкій полѣзъ зновъ у пѣчь. Ту було такъ тепло; що-йно рано хлѣбъ пекли, ще не выстигъ добре.

Гладкій чувъ ся ту пашливымъ. Йому ту лучше якъ у давнѣйшихъ хозяинѣвъ. И хозяйка лучше и пѣчь теплѣйша... Розвернувъ ся у печи, бо було за горячо лежати у клубку.

— А выкинь, стара, кота!
— Та най буде!... Вонъ якійсь спокѣйнѣйшій вѣдъ тамтого. Може нѣчого не рушать...
— Етъ! вѣришь котови... Выкинь, бо ще сало по-нѣвечить...

— Та хiba вкину до коморы! — и встала й засвѣтила каганецъ.

Гладкій притаивъ ся. Буцѣмъ спить и на нѣщо не зважае. Але хозяйка такы вытягла его зъ пѣчь и вкинула до коморы.

Якось невдогѣдно зробилось тутъ Гладкому. Ледви трохи розѣгрѣвъ ся въ хатѣ, а вже й выкидають...

Протягнувъ ся на всю довжѣнь и настороживъ уха. Щось шиширнуло... Чи не мышъ? Але де Гладкому теперъ до мышей! Ъсти не хочеть ся... Ту такъ зимно, а въ печи такъ тепло-теплесенько.

Выскочивъ на соломяникъ и хотѣвъ положитись въ житѣ. Але якъ ту спати? Така скипѣнь! такъ зимно, ажъ шерсть наѣжилась на ньому.

Давить ся — а въ повалѣ отворъ, що веде на пѣдъ.

Драпъ! драпъ! — и Гладкій уже на горѣ.

— Мавъ... мавъ... мавъ...
— Стара!
— Ге?
— А ты выкинула кота?
— Та вкинула до коморы.
— Але де! А отъ мавчить у сѣняхъ и просить ся до хаты.

— Та я выкинула!
— „Богородице Дѣво яко родилась Христа“ — шепочучи молитву, пѣдноситъ ся хозяйка зъ постелѣ. Вѣдхилила дверѣ а Гладкій у хату! Не завважала його.
— Отъ чи не приснилось тобѣ... Збудивъ не знати чого... „радуи ся обрадованная“... и вернулась до постелѣ.

Гладкій бувъ тихо... Позѣхнувъ и полѣзъ у пѣчь. Але не довго тамъ лежавъ. Почало въ животѣ мложѣти. Вылѣзъ легенько, пѣйшовъ на хату и почавъ ширияти. Глянувъ, ажъ на лавѣ сало нове-новѣське. Що-йно передъ кѣлькома днями зашите, ще й плѣвка не присохла.

Почавъ глотати плѣвку. Вона продерлась. Вытягнувъ уже кавалокъ сала.

— Стара! — штовхнувъ хозяйку въ бѣкъ.
— Ге?
— Кѣтъ сало ѣсть!
— Етъ! причуло ся тобѣ! Радше спавъ бы! — обѣзвала ся хозяйка, вже трохи злѣсна.
— Але такы ѣсть!

Встала хозяйка, засвѣтила каганецъ, а Гладкій гяцъ зъ кускомъ сала пѣдъ лавку!

— Ахъ, Матѣнко Божа! та вонъ уже до середины дѣбравъ ся! Сусе Христе!

— А що не казавъ я?! — схопивъ ся хозяинъ стягаючи ремѣнь.

— Мавъ... мавъ... мавъ... — и Гладкій у ковбицю.

Розпочалась погоня: господиня зъ коцубою а господаръ зъ ременемъ. Такъ и вышуртуютъ його зъ ковбицѣ. Гладкій притаивъ ся и только мавчить.

А такы досталось йому! Били, били, мало не вышуртуютъ.

Наконецъ вѣдхилили дверѣ — Гладкій драпъ! драпъ! — и вже на пѣдѣ.

Почувъ ся на воли.

Вонъ не дурный! Пѣде до давныхъ хозяинѣвъ, а сюды верне за тыждень, два...

За той часъ хозяины уже забудуть...

Зъ „Дѣла“.

Хто винен?

Душе моя, убога, нища,
Чому мовчишъ неначе пьяна,
Чому не молишъ ся, якъ зъ давна?
Чомъ не кленешъ? Убога, нища,
Мабуть не бачишъ — всюду лихо
А ты байдужна, тиха—тиха,
Немов замерла... Розумъ впивъ ся,
Накоївъ лиха, посваривъ ся
Зъ невиннимъ сердцемъ.

Не говорю,
Уже й не плачу и не молюсь,
Якъ я колись ридав, моливсь,
Моливсь, ажъ поки наче пьяный
Въ оттимъ свѣтѣмъ, неправѣмъ храмѣ
І голову собѣ розбивъ.

Когожъ тутъ клясти? не вгадаю,
Й вгадать не можна, бо сказать:
Самѣ собѣ рови копаемъ,
Самѣжъ и падемъ и ридаемъ,
Та й знать не хочемъ якъ то було
І не питаемъ, що се, якъ,
Де лихо взяло ся... Дуракъ
Хочъ самъ оденъ куде кайдани,
Не самъ ихъ двигае поганий
А разомъ зъ другими. А люди,
Хочъ бачать лихо, та мовчать,
Дають господне Господеви
А що цареве, то царевы,
Працюють, плачуть и учать
Свѣихъ маленькихъ и невинныхъ
Якъ всѣмъ коритись и данину
Кому платити... Винуватый
Не царъ нѣ папа, а нѣ панъ,
Нѣ злая доля, нѣ таланъ
А винны мы... що вже й казати!

23. 11. 1904. В. К. Цибриковскій.

Справоздане касове

„Русъ Народ. Союза“ за мѣсяць Децемберъ, 1904.

Ч. бѣжуче

2388 Granville, N. Y. Бр. св. Георг.	15.30
2389 Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Илия	49.85
2390 Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богород.	25.55
2391 Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	15.84
2392 St. Louis, Mo. Бр. Св. Арх. Мих.	47.95
2393 Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих.	43.42
2394 Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	18.18
2395 Chisholm, Minn. Бр. св. О. Николая	26.14
2396 Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	29.80
2397 Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	51.04
2398 Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	62.78
2399 Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	14.30
2400 Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	11.00
2401 Ellsworth, Pa. М. Р. Н. С.	21.20
2402 Grading, Pa. М. Р. Н. С.	8.30
2403 Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	12.40
2404 Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	26.73
2405 Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	35.95
2406 McKeesport, Pa. Бр. Св. Й. Хр.	144.48
2407 Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хр.	61.68
2408 Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	14.46
2409 Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	17.30
2410 Terryville, Conn. Бр. Св. Арх. Мих.	18.18
2411 Trauger, Pa. Бр. Св. П. и П.	87.70
2412 Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	45.15
2413 New York, N. Y. Бр. св. Андр.	22.72
2414 Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хр.	62.13
2415 Trauger, Pa. Бр. св. Й. Хр.	32.58
2416 Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хр.	51.54
2417 McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	116.38
2418 Elizabeth, N. J. М. Р. Н. С.	25.30
2419 Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	17.95
2420 Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	69.80
2421 Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	78.11
2422 Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	52.00
2423 Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	21.15
2424 Diamond, Ind. Бр. св. О. Николая	7.18
2425 Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	33.81
2426 Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	19.84
2427 Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	28.62
2428 Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	29.90
2429 Carnegie, Pa. Сестр. Бр. св. Ольги	8.85
2430 West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богород.	13.30
2431 Newark, N. J. Бр. св. Й. Хр.	16.78

2432 New York, N. Y. Бр. св. Волод.	13.85
2433 Jersey City, N. J. Клявъ Мих.	12.10
2434 Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	55.00
2435 Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	23.40
2436 Providence, R. I. М. Р. Н. С.	20.70
2437 Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	199.10
2438 Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	104.50
2439 Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	24.63
2440 Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	12.08
2441 McKees Rocks, Pa. Бр. Св. Дмитрия	13.30
2442 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	16.88
2443 Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	27.82
2444 Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богород.	32.20
2445 Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богород.	14.55
2446 Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая	20.60
2447 Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	27.28
2448 Meyersdale, Pa. Бр. св. Юрия	3.85
2449 Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	21.53
2450 Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	12.08
2451 New Britain, Conn. М. Р. Н. С.	9.81
2452 Alverton, Pa. Бр. св. Й. Хр.	6.14
2453 Priceburg, Pa. Бр. св. Василия	74.44
2454 Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	157.25
2455 Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	63.85
2456 Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	9.85
2457 Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	77.97
2458 Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	96.60
2459 New Florence, Pa. Бр. св. Василия	14.50
2460 West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богород.	26.80
2461 New Philadelphia, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	19.60
2462 Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хр.	34.22
2463 Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	46.85
2464 Scranton, Pa. Свобода за календаръ 1904 р.	4.50
2465 Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	181.44
2466 Glen Lyon, Pa. Бр. Пр. Богород.	17.82
2467 New York, N. Y. Тов. Зоря	12.40
2468 Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	24.95
2469 Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	5.20
2470 Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	23.49
2471 Simpson, Pa. Бр. св. Василия	38.91
2472 Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	15.27
2473 Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	15.99
2474 Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	18.50
2475 Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богород.	166.96
2476 New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	36.15
2477 Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	27.68
2478 Scranton, Pa. Бр. св. прор. Илия	107.60
2479 Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	95.61
2480 Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	6.06
2481 Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	42.67
2482 St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	40.80
2483 Mt. Carmel, Pa. Бр. Сестр. Пр. Д. Марія	4.16
2484 Lansford, Pa. Бр. Пр. Богород.	133.36
2485 Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	20.46
2486 Philadelphia, Pa. Тов. Любовь	22.60
2487 Yorkville, O. М. Р. Н. С.	17.68
2488 Denning, Ark. Бр. Пр. Богород.	4.75
2489 Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	45.74
2490 Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	8.00
2491 Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	12.18
2492 Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	50.00
2493 Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	36.63
2494 Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	64.50
2495 Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хр.	13.50
2496 Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хр.	239.25
2497 Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богород.	23.31
2498 Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	54.15
2499 St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	75.67
2500 Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	15.00
2501 Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	12.28

Разомъ приходъ за Децемберъ 1904 4,645.17
Готовка зъ концемъ Новембра 1904 17,092.90
Разомъ доходъ 21,738.16

Розходъ за Децемберъ:	
Посмертне по бл. п. Маріинѣ Кравецъ, Breslau, Pa...	15.00
„ „ „ „ Николай Скалко, Minersville, Pa.	300.00
„ „ „ „ Марія Бѣлецъ, Scranton, Pa....	600.00
„ „ „ „ Розалия Олександръ, Trauger, Pa..	300.00
„ „ „ „ Денисъ Шебешовичъ, Seymour, Conn.	300.00
„ „ „ „ Михаилъ Мацура, Mt. Carmel, Pa.	300.00
„ „ „ „ Михаилъ Пистеникъ, Shamokin, Pa.	600.00
„ „ „ „ Аннѣ Адзима, Carnegie, Pa....	300.00
Пенсія Голов. урядниковъ за Децемберъ 1904	105.00
Органъ „Союза“ за Децемберъ 1904	467.80
За книгу (лѣджеръ) и 500 конвертъ для „Союза“	13.00
За переписъ протоколу зъ послѣдней конвенціи	5.00
Почтовѣ выдатки касіера вѣдъ July 25 — 19 Dec.	5.33
Почтовѣ выдатки голови. секретаря за Децемберъ	19.82
Рентъ вѣдъ сейфу за Nov. и December	15.00
Разомъ розходъ за Децемберъ 1904	3,345.95

Зѣставлене:
Разомъ доходъ 21,738.16
Розходъ за мѣсяць Децемберъ 3,345.95
Готовка зъ концемъ Децембра 1904 18,392.21
Пожики 1,369.90
Загальный станъ касы зъ концемъ Децембра 1904 \$19,762.11
А. Шаронъ, касіеръ, С. Ядловскій, секретарь,
К. Кирчовъ, председатель.

141 Новых Членовъ.

Въ мѣсяцъ Децембру приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдующіи новіи Братства и члены:

- Братство св. Й. Хрестителя
Pittsburg, Pa.
Мудрякъ Яковъ
Петровичъ Николай
Бюшковскій Андрей
Афанась Стефанъ
Ланьчакъ Михайль
Романикъ Стефанъ
Видра Максимъ
Афанась Петро
Костовскій Атаназъ
Гасдайна Михайль
Завѣнскій Павло
Батанъ Иванъ
Сидоръ Григорій
„Марія
Коропей Василь
Сестричне бр. св. Ольги
Carnegie, Pa.
Говда Зофія
Сердиньска Марія
Понтусъ Марія
Кузмико Марія
Сирко Анастасія
Гайдушъ Марія
Шкѣрпанъ Марія
Брайнякъ Марипа
Слабикъ Елена
Галушакъ Есена
Вархолникъ Анастасія
Тирпакъ Зузанна, дитина
- В. 1. Сзуско Иванъ
Хорошакъ Володиславъ
В. 3. Святковскій Осифъ
В. 4. Калакува Ольга дитина
В. 6. Маркушъ Михайль
„Юрій
В. 7. Проклчанъ Анна, дитина
Проклчанъ Михайль „
В. 8. Мацинскій Иванъ
Петро Юрій
В. 9. Дуныскій Василь
В. 10. Кушвара Иванъ
Дутканъ Анна, дитина
Маджикъ Марія „
В. 13. Филь Дмитро
Рончовскій Иванъ
Двулѣтъ Теодоръ, О.
Ксеня Осифъ
Зузинъ Иванъ
Павловичскій Петро
- В. 14. Клятко Семанъ
В. 18. Вислопскій Теодозій, дитина
Венцко Юліанъ „
В. 19. Гула Юрій
Худикъ Михайль
Пирникъ Иванъ
В. 21. Надиванъ Петро
В. 22. Тирпакъ Лешко
Шуркала Гавриль
В. 30. Манаръ Осифъ
Грипшанъ Митро
Петришанъ Николай
Мѣндуръ Яковъ
Стокха Андрей
Солтисъ Иванъ
Савка Андрей
Дуня Стефанъ
Голякъ Николай
В. 31. Тулико Андрей
Шурокъ Осифъ
Петрошко Максимъ
Павликъ Адамъ
Григъ Иванъ
Бобзликъ Осифъ
В. 32. Йоди Василь
Дунчъ Стефанъ
Бокачъ Иванъ
В. 33. Гонтарикъ Лукачъ
Бурдьякъ Лукачъ
Кобельчукъ Иванъ
Гузій Лешко
Коваль Иванъ, дитина
Коваль Стефанъ „
Варголь Анна „
В. 37. Пѣшка Павло
В. 40. Гаромъ Юрій
Лукаевичъ Илько
В. 46. Шафранко Иванъ
Чачакъ Стефанъ
Албримко Михайль
Васко Юрій
Дабинскій Антонъ

- Гуръ Акимъ
В. 50. Фрицкій Стефанъ
Посыпанко Теодоръ
Грималикъ Гринъ
В. 53. Тхорикъ Осифъ
Турокъ Адамъ
Пагулякъ Петро
Кальманъ Федоръ
Мазуръ Иванъ
Кіикъ Андрей
Бенъ Михайль
Мазуръ Магдалина, дитина
- В. 55. Калемунъ Афанъ
Гайдошъ Гринъ
Пашкевичъ Иванъ
Нѣмецъ Лешко
Москаль Иванъ
Баранко Павло
Шляхта Николай
Холота Иванъ
Мельникъ Иванъ
- В. 57. Мерона Петро
Стасикъ Иванъ
Дубецъ Теодоръ
В. 61. Альо Михайль
В. 62. Панчишинъ Андрей
Крайнякъ Василь
Цимбала Вартомій, дитина
„Гаврило „
В. 65. Рошъ Иванъ
В. 67. Адамовскій Михайль
В. 70. Вѣтко Андрей
В. 76. Генда Григорій
Голубъ Йосифъ
Попко Теодозій
В. 77. Домунъ Олекса
Бенчикъ Стефанія, дитина
В. 80. Клованичъ Федоръ
„Иванъ
Криваничъ Василь
В. 82. Дрозда Михайль
В. 84. Сичъ Василь
В. 85. Капущинскій Андрей
В. 86. Бшивинскій Василь
В. 87. Дирваль Василь, дитина
В. 95. Синица Астафій
Копачъ Михайль
В. 98. Крутъ Матѣй
Бурый Константинъ
Мишковъ Гринъ
Маласа Григорій
Рогаль Михайль
Бабякъ Григорій
В. 116. Вѣкброта Михайль
С. Ядловскій,
секретарь.

Потреба духовнои часописи.

Старанемъ и заходами Головного Народного Комитету основано и введено въ жите першу руску Бурсу въ Америцѣ въ Yonkers, N. Y. — Головный Комитетъ не могъ краспе ужати Народного Фонду, якъ обертаючи его на выховане свѣдомой будучої интелігенції свѣтскої, котрабы колась вразъ зъ духовными проводниками схотѣла працювати успішно для сего народу зъ котрого вышла и вести его до лѣпшой будучности. Се дѣло повитали Русины американскій симпатично и численными датками на Народный Фондъ подперли и подпираютъ Гол. Нар. Комитетъ въ его змаганяхъ и есть надѣя, що ся перша руска Бурса не упаде и мимо ворогованъ деякихъ нерозумныхъ людей розвиватись буде щоразъ краспе на славу и пожитокъ американской Руси.

Коли одно хвальне и многоважне дѣло розпочате и введено въ жите щасливо — а осмѣлявсьмъ поддати Гол. Нар. Комитетови гадку до введеня въ жите еще одної, може такожъ не менше важной рѣ-

чи. Ся рѣчь — се нова, духовна газета для народу. Духовна газета се конечно рѣчь для Руси новъ въ Америцѣ. Не завадила бы тамъ де суть церкви и священики — конечно на такихъ плейзахъ де нема нѣ церкви нѣ священика а народъ нудѣ безъ духовной поживы и вѣдае ся рѣжымъ порокамъ.

Що народъ жадный духовного корму про се свѣдчатъ голоса многихъ делегатѣвъ на послѣдній Голловной Конвенції Союза, що домагали ся, чтобы Редакция „Свободы“ старалась подавать для своихъ читателей, переважно членѣвъ Союза, такожъ лектуру духовну. — Все що теперь по руски въ Америцѣ друкуе ся не выстарчае зовсѣмъ для заспокоеня сихъ потребъ нашего народу — а заспокоене ихъ рѣчь, не маловажна — я бымъ сказавъ найперша и найважнѣйша. Слово Боже се корѣнь, зъ которого вырастаетъ не только моральность народу, але и правдивый патриотизмъ и всякій его добробыть.

Досыть часто можна вадбати дещо зъ того слова — правду сказавши — въ Нью-Йоркѣй „Правдѣ“ такъ щожъ, коли подаване въ часописи затроеной їдию ненависти до всего, что свое родне-руске, не въ силѣ оно зробиши щось доброго а скорше немало лиха заманюючи легковѣрныхъ плащикомъ нѣбы побожности въ стадо зрадниковъ власного народу — поклонниковъ московщины. Про „Свободу“ не згадую — народъ вже самъ сказавъ до сытъ на послѣдній Конвенції Союза. Коли „Слово“ перешло подъ редакцію Всч. о. Тимкевича, сей водчуваючи сю потребу амер. Русинѣвъ перемѣнивъ его въ родъ англицкихъ „magazines“, въ котромъ переважала часть духовна. Та коли „Слово“ повернуло подъ давну редакцію, приваля назадъ давный видъ звычайныхъ книжочокъ просвѣтныхъ, въ котрыхъ попри красне можна часомъ видѣти и щось такъ якъ: „бушменка зъ величезными бедрами“. — Тимчасомъ народъ потребуе и домагаець рѣчей духовныхъ... Конечно есть ему се дати.

Колибы Гол. Комитетъ схотѣвъ взяти сю справу на себе и заложити такую газетку, тымъ прислуживсья дуже для sprawy Божой и народной мѣжъ Американами, може не менше якъ Бурсою. Якъ Амер. Русъ подперла Головный Народ. Комитетъ грѣшми при заснованю Бурсы, такъ певно подперлабы его и при заснованю такой газеты, якої здавна собѣ бажае. Ся ча сописъ повиннабы остати не власностью певной приватной особы, але власностью Гол. Нар. Комитету а тымъ самымъ народу. — Цѣль еѣ повинна бути не фийтъ-борба, не конкуренція зъ истнующими часописями и не сухе морализоване, але голошене, пояс-

новане та практичне пристосовуване, вѣдповѣдно до обставинъ американского жита, правдъ вѣры християнско-католицкой. Розумѣе ся такожъ, що повинна бути выдавана не на бизнессъ, але якъ можъ найдешевше а предплатниковъ певно знайде ся богато. Поки такъ издавництво у насъ появить ся, можнабы поручити нашому народови читане „Мисюнаря“, котрый выдають ОО. Василияне въ Жовквѣ, въ Галичинѣ. Ся выдѣне не лишень що дуже красне, богате въ рѣжнородно лектуру духовну, але притѣмъ незвычайно тане. За 60 ц. на рокъ достаетъ ся що мѣсяця одну книжочку разомъ зъ додаткомъ для милыхъ дѣтей.

Сю гадку подѣльсь яумыслено на томъ мѣсци, чтобы нею заинтересувати такожъ ширшій загаль читателѣвъ „Свободы“. Може бути, что она спонукае другихъ Всч. Отцѣвъ нашихъ духовныхъ высказати свою гадку въ той справѣ а може и дехто зъ свѣтскихъ людей знайшовбы щось сказати. Интереснобы было почувти голоса духовныхъ и свѣтскихъ именно что до сихъ трехъ kwestій:

1) Чи не трафяло ся имъ чувти мѣжъ народомъ бажае не такой духовной газеты?

2) Якъ евентуально така газета, по ихъ думцѣ малабы выглядати, чтобы вѣдповѣла духовнымъ потребамъ амер. Русинѣвъ?

и 3) Чи бажалибы собѣ, чтобы основанемъ такой часописи займивъ ся Гол. Нар. Комитетъ?

Для поясненя додамъ, что въ тарѣмъ Краю, въ Галичинѣ, Гол. Нар. Комитетъ есть властителемъ часописи „Ruthenische Revue“, котра друкуе ся у Вѣдни по вѣлецки а мѣ за цѣль познакомлювати заграницю зъ Русинами — ихъ житемъ, бытемъ, исторією. Такъ само могбы бути и Гол. Народ. Комитетъ въ Ам. властителемъ проектовой газеты духовной

Ansonia, Conn., 8-го Сѣчня, 1905.

о. Ал. Улицкій.

ДОПИСИ.

З Пѣтобург, Па.

В першій день нашихъ Рѣздвяныхъ свѣтъ вечеромъ, якъ було въ „Свободѣ“ оголошено, відбув ся вечерокъ зъ аматорскимъ представленемъ, декламациями и сѣпвомъ, в гали Пѣтобургской руской парадіі, на дохѣдъ місцевої школы и читальни в Миксираксѣ. Заразъ по сѣмій годинѣ зачались сходити люде и незабавомъ галѣ була такъ наповнена, что для браку мѣсця многи мусѣли стояти.

Описѣя хор дѣтий під проводомъ місцевого дакоучителя відсѣпывав три пісни цілкомъ добре, за що зібрані нагородили его оплесками. Дѣвчинка Марія Костишакъ віддекламувала „Хлопчик сирота“. Добре приготовані аматори відиграли „Запоморочена“ сцену зъ сѣльского жита в Галичинѣ. Аматори были слѣдующі:

Гнат господарь, Михайло

Попель; Марія его жінка, Марія Завойска; Гаска ихъ дочка, Каролина Бандриуска; Василь воякъ, Василь Проконикъ; Петрусь и Оленка, діти, Іан Котовичъ и Марія Костюк.

Представлене випало вдоволяючо, всі аматори грали безъ блудів, але особливо заслугоуе на увагу М. Завойска в роли господинѣ, котра вразъ зъ дѣтьми Н. Котовичъ и М. Костюкъ відиграли свою роль знаменито. П. С. Пелеховичъ виступавъ два рази зъ декламациями Шевченковихъ стихівъ „Тополя“ и „Розрита могила“. Описѣя виступивъ собою квартетъ и відсѣпывавъ „Ой морозе морозеньку“ та „Ой іхали козаки“. В квартетѣ сѣмъ виступали: Із. Костюкъ, Т. Каськів, П. Яличко и Ст. Борейко. По квартетѣ виступивъ мішаний хор и відсѣпывавъ коляду „Стань Давиде“, а дѣвчинка Феня Лепакъ віддекламувала „Рідна мова“. Комедійку в однімъ актѣ „Дивне писемко“ відиграли: Начальникъ громади, Мих. Турковский; листоношъ, Павло Карпневичъ и Зоня сирѣтка — дѣвчинка, Марія Криничикъ. „До молодіжи“ декламувавъ хлопець, Петро Каян. Потімъ в другій разъ виступивъ мішаний хор и відсѣпывавъ двѣ коляди: „Возсѣявй“ и „Новая радість“. „Смѣхованку старихъ паницѣ“ віддали: Анд. Гальчакъ, Иванъ Секула, и Яковъ Мудрякъ. На закінчене при сѣбіви „Вогъ Предвѣчний“ роздані были дѣтямъ дарунки.

Цілий той вечерокъ випавъ несподівано добре, а всі гості такъ місцеві якъ и позамісцеві чудовались и дуже были вдоволені, та кождий відійшовъ веселий домів, несучи зъ собою милій споминъ мило пережитого свѣтлого Рѣздвяного вечера. Що до вивченя гри акторівъ то заслуга найбільша місцевого свѣщеника о. Стефановича, котрий не мало положиъ труда, здоровья и кошту, аби заохотити молодіжъ до поступу в просвѣті и науцѣ, а нагороду мае за то хоть такую, что его ширій трудъ не пішовъ на марне, але увѣнчавъ ся успіхомъ о чімъ на відбувшімъ ся вечерку кождий мігъ ся переконати. Що до

сѣпіву, то Пѣтобургскій хоріа може поведнчатъ, бо ще такого не чула. Тутешный вивчений и организований хоръ якъ не е першій то певно оденъ зъ найпершихъ на американскій Руси.

Той поступъ видно від часу коли зъ краю прибувъ дакоучитель Ізидоръ Костюк, котрий видно не мало положиъ труда аби піднести и довести хоръ тутешный на той степень в якимъ теперъ е. Вагаліи нѣпші тутешні Русини рухають ся и інтресують ся теперъ ліпше справами поважними, що видно зъ того, что на тімъ вечерку такъ громадно зібрались аби на тій новій и свободній вітчинѣ почувти красоту рідного слова, налюбоватись голосомъ чудової руской піснѣ, что то веселить думу и серце згріває.

Добре би було, чтобы и по другихъ русскихъ громадахъ где е интелігентні одиниці, згромадити гуртокъ молодіжи а в кількохъ вечерахъ можна научити штуки на сцену — а дохѣдъ зъ гри призначити на цѣль патриотичну: якъ Рускій Народный Фондъ, або на будову Руского театру в Галичинѣ, котрий якъ разъ теперъ будується у Львовѣ и то лашъ зі складокъ цілого Руского народа.

Комит на вечерокъ зъ представлениемъ далеко меншій якъ пісѣля американской моды „Баль“ зъ музикою, бо ту коштуе 25 ц. а и 50 ц. найважнѣше и то все, а користь в порівнаню зъ балемъ далеко більша, бо ту може щось смѣшного, цікавого и поучающего запамятати и научитись и веселий, здоров, спокійно вернути домів, підчасъ коли такой балъ, вступъ на галю коштуе то само, але то еще не все, бо звичайно на такихъ балахъ буває „зимне и горяче“, что то чоловіка холодитъ и згріває, а буває досыть випадків, що якъ загре то чоловікъ часомъ дістанеться до холодної. А о скільки більше потягне за собою кошту и ганьби, то не треба и згадувати, бо вже богато в той спосібъ практиковано.

М. С.

Памятайте на Рускій Нар. Фондъ

Читайте, що каже Дръ Ландессъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексикѣ и Полудневой Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешъ бути вылѣченъ, я тебе вылѣчу. Лѣчу лишь мушницъ. Але и вылѣчую ихъ. Вылѣчу кождый выпадокъ до якого ся возмѣу. Если е не до вылѣченя не беру ся до него. Сли не можешъ бути вылѣченый, скажу тобѣ вѣрнѣе. К 10

Що року лѣчу тысячѣ людей. Роблю сотки операцій щомѣсяця. Вылѣчу тя дома, сли не можешъ прійти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDESS,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

часопись для русского народа в
Америці и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить по вторнику въ Четвертъ
и коштує:

Въ Америці на 12 мѣсяцѣвъ... \$3.00
до старого краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
Въ Америці на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00

Галчане можуть замовляти „Свободу“
черезъ Книгарню Шевченка ул. Чарнецького
26, Львівъ.

Оплатувати газету треба все-
гда зъ горы.

Гроші треба посылати въ режістрован-
омъ листѣ, або черезъ експресовый, або
аэропостомъ money order (моне ордеръ). Мо-
ney order, то є картонку, котру достанете
вдѣль почта або агента на експресовомъ
офісѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не
можемъ грошей достати.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, щоби его адресъ змі-
няти мусить подати намъ, крімъ
нового, такожъ свой старый адресъ.

НОВЫЙ ПРОЕКТЪ.

Американська Русь бога-
та въ рожного рода проек-
ты. Въ отсѣмъ числѣ „Свобо-
ды“ надукований такожъ
одень новый проектъ. Є се
проектъ о. Улицкого про
засноване руской христі-
янсько-католицкой духов-
ной часописи черезъ Голов-
ный Народный Комитетъ въ
Америці.

Що американськимъ Ру-
синамъ здалася бы духовна
часопись — рѣчь певна,
але чи ся часопись повин-
на бути христіянсько-като-
лицка и чи Г. Н. Комитетъ
мавъ бы єѣ основати — се
друге питанє. Потреба та-
кой часописи випливає зъ
того, що американськы Ру-
сины живуть въ обставинахъ,
котры мусять впливати на
нихъ дуже деморалізуючо,
а духовна часопись булабы
однимъ зъ тихъ чинниківъ,
якы бодѣ въ части противдѣ-
ляти тому. На жалъ потре-
бу такой часописи народъ
дуже слабо відчуває, а ще
менше интересують ся ма-
бутъ тамъ самі священники.
Голосы на конвенції „Со-
юза“ и по декотрыхъ часо-
писяхъ, се або відгомѣвъ
того, що говорили люде
„більше вчений“, або уда-
вана побожність, на яку
ще й днесъ готовы лови-
тись деякы Русины мало-
арячы.

На нашъ поглядъ проек-
тована духовна часопись не
повинна бути спеціально
католицка, божъ американ-
скы Русины не є виключно
католиками. А що тутешній
Русины не мають ані од-

ной духовной часописи, то
мабутъ найлѣпше булобы,
еслибы ся часопись була
загално христіянська, о-
перта на дусѣ любви, безъ
всякого сектантства, часо-
пись, яку бы мѣгъ однако-
во прочитати собі и вы-
нести зъ неѣ корасть и
Русинъ католикъ и право-
славный и протестантъ. Та-
ка часопись повинна бы
оминати всякы вѣроиспо-
вѣднѣ та церковно-догма-
тичны спору и въ сей спо-
сѣбъ лучити духомъ христі-
янської любви всѣхъ Ру-
синѣвъ американськыхъ безъ
огляду на ихъ вѣру, націо-
нальный, політичны та другы
переконаня.

Такъ пѣсля нашого по-
гляду повинна бы выгляда-
ти руско-американська ду-
ховна часопись.

Дотично сего чи Голов-
ный Народный Комитетъ
має зайняти основанемъ
проектываною о. Улицкимъ
часописи мусимо рѣшучо
сказати, що нѣ, а се задля
слѣдующихъ причинъ. Го-
ловный Народный Коми-
тетъ є комитетомъ рускимъ
народнымъ и тому має
передовсѣмъ займатись
справами народными а не
духовными. Друге, бу-
дучи Комитетомъ Рускимъ
Народнымъ вѣнъ не по-
виненъ братись за такы рѣ-
чи, котры вже хочьбы сво-
єю назвою роблять рѣжни-
цю мѣжъ Русинами задля
ихъ вѣры. Вкѣнци Г. Нар.
Комитетъ не має покищо
на стѣлько грошей, щоби
поставити на тверды ноги
що йно почате дѣло (дока-
зомъ довгъ що тяжить на
домѣ Бурсы), отже якъ той
самъ Комитетъ може теперъ
забиратись до нового дѣла
вымагающаго немало кош-
тѣвъ, особливо на початокъ?
Намъ здає ся, що христіан-
ско-католицку духовну ча-
сопись можна заложити въ
далеко простѣйшій способъ
якъ при помочи „безгрѣш-
ного“ Нар. Комитету. Тажъ
въ Америці маємо мѣжъ
Русинами понадъ 60 хри-
стіянсько-католицкихъ ду-
ховниківъ и понадъ 80 та-
кихъ же церковъ; а бра-
тѣвъ а товариствъ! Чомужъ
бы не відкликатись до
нихъ та до ихъ кишенѣ?
Аджеж если народъ, якъ
каже о. Улицкій, відчуває
такъ дуже потребу такой
часописи, то той самъ на-
родъ, що поставивъ стѣль-
ко церковъ и удержує свя-
щенниковъ, дяковъ, та поно-
сить всѣ другы кошты зъ
тѣмъ злученъ — певно схо-
че підперти таке конечне
и спасенне дѣло. Ну, а
священники певно такожъ
не застануть позаду якъ
покаже исторія „Церков-
ной Наука“ выдаваною у-
горскими священниками, ны-
нѣшній проектъ о. Улиц-
кого и деякы другы рѣчи.
А Народный Комитетъ не-
хай зѣстане собі на боцѣ;
вѣнъ кобы бувъ въ силѣ
выконати сю працю яку до
сеи поры собі зазна-
чивъ.

Порѣвнанє „Ruthenische
Revue“ зъ проектованою
христіянсько-католицкою
часописею, думаю, зовсѣмъ
хибно и до переконаня не
трафить нѣкому.

На законченє ще два три
слова.

О. Улицкій каже, що ся
часопись мала бы голосити
Слово Боже, а намъ здає ся,
що хто хоче знати правдиве
Слово Боже не перекурене
и не затемнене всѣлякими
розумованями, на підкрѣ-
пленє свого вѣроисповѣда-
ня, той повиненъ звернутись
до Письма Святого и его
читати, въ нѣмъ поучати
ся. И намъ дуже дивно,
що о. Улицкій, пѣсля ко-
трого „Слово Боже, се ко-
рѣнь зъ котрого виростає
не тѣлько моральность на-
роду, але и правдивый па-
триотизмъ и всякій его до-
бробыть“, вмѣсто радити
людямъ читати Письмо Свя-
те, радить читати „Місіо-
нара“, фанатичну краєву
газетку. Се хіба якась по-
мылка, божъ не думаємо,
щоби о. Улицкій хотѣвъ
ставити слово реформова-
ныхъ отцѣвъ „Василіанъ“,
„Місіонара“, выспе вѣдъ
Слова Божого, якимъ ува-
жаєсь Святе Письмо. До-
тично „Свободы“ котру о.
Улицкій зволивъ въ свой
звѣсходительности тракту-
вати „рег погам“ и не
згадувати, треба сказати,
що „Свобода“ думала про
сю справу еще тодѣ, коли
о. Улицкого не було въ А-
мериці. Фактомъ є, що въ
сѣй справѣ відносилась
„Свобода“ кѣлько разѣвъ
до деякихъ тутешнихъ свя-
щенниковъ зъ просьбою
о статѣ, правда не христі-
янсько-католицкій, про Пре-
непорочне Зачатє и т. п.,
але о статѣ загално ду-
ховного змісту. Одны змов-
чали, иншы відказали, а
ще иншы приобѣщали пи-
сати, але на тѣмъ и скѣн-
чилось.

Що до „Слова“, то рѣчь
має ся такъ. Покѣйный о.
Бончевскій полишивъ 500
долларѣвъ на популярне
просвѣтне издавництво
свѣтского змісту а не ду-
ховного. Що такъ справдѣ
було, се можуть посвѣдчи-
ти люде, що були при нѣмъ,
коли сей записъ бувъ ро-
блений, а именно о. Дми-
трѣвъ, Макаръ и я. Що
такъ дѣйсно було свѣдчить
далее и змістѣ тихъ кни-
жочокъ якы покійный на-
писавъ або выдавъ ще за
звого жита. Перевага ду-
ховной части въ „Словѣ“
черезъ три мѣсяцѣ підчасъ
выѣзду о. Макара до Евро-
пы була аномалією зъ о-
гляду на волю покійного,
а такожъ показала ся не-
практичною тому, що кни-
жочку яка не трактує о
одномъ предметѣ годѣ о
пѣсля продати; рѣжнород-
ный матеріалъ можуть мѣ-
стити въ собі лишь выда-
вництвѣ зъ большимъ чи-
словъ стальныхъ предлатни-
ковъ, якы не рефлектують
на продажу поодинокихъ
чиселъ. Що навить „буш-
менка зъ величезными бе-
драми“ могла образити чи-
сь релігійный або мораль-
ный почуваня — сего я нѣ-
коли не надѣявъ ся...

Отсѣхъ кѣлька слѣвъ до
статѣ про потребу духов-
ной часописи. Сподѣємось,
що у сѣй справѣ заберуть
слово и другы.

И. А.

Берѣть ся до биз- несу!

Гроші въ нынѣшнихъ
часахъ, се велика сила.
Безъ нихъ нидѣють пооди-
нокы люде або й цѣлы кля-
сы людей; про бракъ гро-
шей заснѣчуютъ ся и про-
падають нерѣзъ найгарнѣй-
шій гадки та проекты; про
бракъ грошей цѣлы народы
не годны ити впередъ, але
жѣють и умирають въ тем-
нотѣ та нуждѣ. Се послѣд-
не є правдою, особливо о
Русинахъ, тому Русины по-
винны старати ся зарадити
сему лиху, дбати о се, що-
бы збѣлшити свой народ-
ный маєтокъ. Въ старѣмъ
краю на сѣмъ поли зробле-
но вже почини, зроблено
ихъ и тутъ въ Америці,
але то все еще дуже мало.
Тому кличемо до нашихъ
Русинѣвъ: берѣть ся до биз-
несу. Правда, одному чо-
ловѣкови годѣ братись до
такой рѣчи, черезъ бракъ
достаточного капиталу и
конкуренцію зѣ старшими,
давнѣйше заложеными биз-
несами. Але чого не може
зробити одень чоловікъ, те
можетъ зробити бѣльше лю-
дей злученыхъ разомъ въ
спѣлку або громаду.

При доброй волѣ, розу-
мѣню справы и згодѣ, дѣло
таке почати и ввести въ
жите не такъ дуже тяжко.
При закладанку торговлѣ
треба отсѣхъ 3 рѣчей: ка-
питалу, честныхъ и разум-
ныхъ людей, котры бы нимъ
орудовати и покупнѣвъ або
костумерѣвъ. Тамъ де є
купка Русинѣвъ о капиталъ
не трудно, бо вѣнъ є, але
розпорощеный, спочиває
безъ корысти по куфрахъ,
банкахъ, або запитый въ
сѣнникахъ. Тожъ передо-
вѣмъ треба его злучити
разомъ, треба переконати
людей, що вмѣсто держати
грошѣ скочанъ, якы не при-
носять имъ жадной корысти
або дуже малу, лѣпше ихъ
дати до спѣлки на розпо-
чате бизнесу. Каждый спѣл-
никъ повиненъ дати до
спѣлки однакоу суму гро-
шей, примѣромъ 10 до 25
долларѣвъ, пѣсля ухвалы
спѣлки, и каждый повиненъ
мати въ нѣй лишь одень
голосъ. Хтожъ хоче дати до
спѣлки бѣльше грошей, той
повиненъ ихъ дати на 3 чи
4 процентъ (зновъ пѣсля
ухвалы спѣлки) а не якъ
удѣлъ або share. Если зпай-
дѣсь досыть людей, котры
зрозумѣють вагу такой спѣл-
ки*), тогды треба постара-
тись о чартеръ и зачинати
работу.

До веденя такой спѣлки
треба разумныхъ и передо-
вѣмъ честныхъ людей. На
жалъ, при спѣлкахъ буває
часто такъ, що каждый хо-
тѣвъ бы робити въ „сторѣ“
безъ огляду на се, чи вѣнъ
способный до того або нѣ.
Буває и такъ, що такы

*) Щобы почати такую спѣлку на
се выстарчить 50 людей або и
менше. Если є на початку 50 лю-
дей а каждый дасть по \$10, то
се вже зробить суму \$500, и зъ
тѣмъ вже можна зачинати малый
бизнесъ такы якъ гресерня. Еслибъ
50 людей дало по 25 долларѣвъ
то се зробило бы суму \$1,250.
Вирѣшѣмъ де є за мало людей, тамъ
моглобъ на початку допозичити
грошей братство або церква.

клеркъ не дбає о спѣлку
або кривдить єѣ, тому не
менше важнымъ вѣдъ капі-
талу є вѣдповѣднѣй чоло-
вѣкъ або люде до веденя
спѣлки. Такого чоловіка
повинны назначувати уряд-
ники спѣлки а не всѣ спѣл-
ники. Всѣ спѣльники
повинны выбирати лѣпшѣ
урядниковъ, такихъ якъ
предсѣдатель, секретаръ,
касієрь, зѣ двоха вы-
дѣловыхъ и контролѣровъ.
Всѣ урядники, котры ма-
ють зъ спѣлковыми грѣшми
до работы, повинны дати
за себе бондъ, такъ само
якъ и тѣ, що роблять въ
сторѣ. Каждая спѣлка по-
винна мати такожъ свой
cash register.

Третою важною рѣчею,
яка доконче потрібна до
того щоби бизнесъ спѣлки
удавъ ся, є костюмеры.
Чоловѣкъ, що робить биз-
несъ на свою власну руку
має зъ тѣмъ великій кло-
пѣтъ, щоби достати кѣсту-
мерѣвъ. Деякы великы куп-
цѣ выдають щороку сотки
тысячъ долларѣвъ въ оголо-
шеняхъ, дарункахъ и т. п.,
щоби лишь стягнути до
себе костюмерѣвъ. Але
спѣлцѣ о костюмерѣвъ не
такъ тяжко, бо каждый
спѣльникъ будучи спѣвлас-
тителемъ даного бизнесу
є заразомъ и его кѣстуме-
ромъ а кромѣ того аген-
томъ бизнесу, що старає
ся позискати для спѣлки
новыхъ покупнѣвъ и черезъ
те збѣлшити зыскы спѣлки
а тѣмъ самимъ и свои. Дея-
кы спѣлковы сторы роблять
такъ, що каждому хто у
нихъ купує дають карточ-
ку на котрой написано за
яку суму товару вѣнъ ку-
пивъ а опѣсля вымѣнюють
сѣ карточки на товаръ або
дають дарунки або выпла-
чуютъ певный процентъ,
розумѣє ся, все те вѣдпо-
вѣдно до того скѣлько хто
спѣлцѣ давъ заробити.

Наконецъ не маловаж-
нымъ є и те, щоби рахун-
ки вѣсти якъ найточнѣйше
и спѣльникамъ выплачува-
ти ихъ заробокъ якъ най-
частѣйше, найлѣпше що
пѣвъ року.

Таки спѣлки мѣжъ аме-
риканськими Русинами є
уже въ Шамокинѣ, Мт. Кар-
мель, Йонкерсѣ. Мейфілдѣ,
Олифантѣ и де инде. Всѣ
они гарно розвивають ся,
а недавно заложена спѣл-
ка въ Олифантѣ робить вже
теперь \$3000 долларѣвъ биз-
несу на мѣсяцѣ. А все те
що могли зробити Русины
на другихъ плейзахъ мо-
жете зробити и вы, всѣ
другы Русины американ-
скы.

Треба тѣлько подумати, о
тѣмъ троха, поговорити зъ
другими и взяти ся зъ вѣ-
року та енергією до працѣ.
Особливо на братскихъ мѣ-
тингахъ, на котрыхъ схо-
дитъ ся бѣльше людей, є
добра нагода бесѣдувати
про такую справу, такожъ
по читальняхъ та другихъ
зборахъ.

Яка зъ того корысть хочъ
бы такы бизнесъ и заложє-
но? — спытаєте. Корысть
така, що люде достають
все таньше, бо хочьбы пла-
тили за товаръ те саме, що
въ другихъ сторахъ, то од-

накы зыскомъ дѣлять ся и
могутъ его ужити на щось
другого, примѣромъ на лѣ-
пше жите, на купленє
книжки и т. п., а еслибы
спѣлки не було, тодѣ они
того зыску не достали бы,
але вѣнъ пошовъ бы у чу-
жѣй кишенѣ. Корысть зъ та-
кой спѣлки є ще така, що
люде гуртують ся разомъ,
еднають ся а не дѣлять, и
начинаючи вѣдъ малого мо-
гутъ опѣсля взятись и до
большыхъ підиринятій та-
кожъ спѣльными силами.
Вкѣнци корысть може бути
ще така, що часть зыску,
якы пошовъ бы до чужой
кишенѣ, спѣльники могутъ
обернути на якусь гарну
мѣсцеву або народну цѣль
безъ „оскорбленя“ своєи
кишенѣ. Тожъ до дѣла Бра-
тя! Берѣть ся до бизнесу.
Нехай въ сѣмъ 1905 роцѣ
стане бодай 10 новыхъ ру-
скихъ спѣлковыхъ сторѣвъ!
Ол.

3 Fort William.

Хвальна Редакціє!

На лучъ Різвяноі зорі
пробудили ся і наші края-
ни, що тѣлько їх перейшло
наперед і в зад а ніхто ся
не споміг на якусь хотьби
найменшу організацію.

Несподівано перед Різ-
вдом зібрало ся нас кіль-
кох и заложилисьмо руску
читальню і касу хорих і
сподіємо ся, що в най-
близшій часі, споможемо
ся заложити брацтво і Со-
юз. Але біда з нашими
людьми все трудно бо, пред-
ставляй ему всео як в най-
красшій сьвітлі то все кож-
дий стискає плечима и на-
рікає, що не годен з нашими
людьми нічо зробити а
сам не рушить ся з місця.
Але ми помимо того, не у-
важали на лінохів, заложи-
лисьмо читальню і касу хо-
рих, вибрали комітет и у-
хвалили статут, котрий зву-
чить як слідує:

1) До Рускої Читальні
можуть належати: щирі па-
триоти Русин чи Русинка
радикального духа;

2) не має ся приймати
тих, котрі були в старім
краю хурунами, або зрадни-
ками рускої парті;

3) ціль Читальні поліп-
шенє, бутя народу руско-
го, утримати читальню, ка-
су хорих, заводити спілки
і брацтва, давати аматор-
скі представленя і забави;

4) маєток Читальні має
бути обернений на закуп-
ню часописей радикальних, кни-
жок наукових, історичних
а меньше байочних;

5) если бувші члени ле-
забирають ся то їх вклад-
ки мають позістати нети-
кальні для наслідників.

Виділ Читальні:

Гол. члнт. Семко Сас, заст.
члнт. Андрій Войко, касієри:
Іван Остап і Т. Лисович,
секр. Микола Свій, комісія
ревізійна: М. Бригадир, М.
Ладубець, Ів. Кустяк.

Я дякую зі своєї сторо-
ни всім членам за їх при-
хильність, що они чей вже
раз зачали організувати ся
і єсть надія, що з малень-
кого може прийти і до біль-
шого організації за що їм
всім честь і слава.

Микола Ваган.

Що чувати вь свѣтѣ.

Зъ Петербурга доносять, що князь Святополкъ Мірскій, котрый хотѣвъ завести вь державѣ деякі реформи, зъєднавъ собѣ черезъ те неприхильность царя и его окруженія, и черезъ те мусѣвъ уступити зб свого становища міністра внутрѣшнихъ справъ. Царь приймивъ резигнацію кн. Мірского а на его мѣсце именовавъ министромъ Віттого. А позаякь Вітте є теперь предсѣдателемъ міністеріальнои рады, отже буде мати вь своихъ рукахъ власть, яку мавъ передъ нимъ Лѳоріс Меліковъ, за часовъ переслѣдуванія нігілістовъ вь Росіи, коли сидѣвъ на престолѣ царь Александеръ II. Князь Мірскій вже зъ самого початку занадто явно признававъ ся до лібераловъ и державъ ся ихъ засадъ а передовѣмъ занадто бувъ прихильнимъ поступовымъ домаганямъ ся земствъ и се його подкочало. Такожъ и Віттому приписували ліберальні склонности и уважано його за приклонника змаганъ князя Мірского. Доперва на послѣдній конференції міністрівъ проти всякого ожаданія, виступивъ вонъ проти міністра справъ внутрѣшнихъ а вь оборонѣ старого порадку вь Росіи, и черезъ те зъєднавъ собѣ повне довірѣ царя, збравъ коло себе консервативныхъ князівъ и архикнязівъ, и поваливъ вь сей спосібъ князя Мірского, за котрымъ хіба стоявъ оденъ народъ, що домагаєсь конституції. Князь Мірскій хоробро боронивъ своихъ гадокъ и поглядівъ, але назадняпкихъ магнатівъ не мѳгъ переконати, и мусѣвъ уступити. Вь кождомъ разѣ, хочъ и Вітте консерватистъ всежъ таки цѣлкомъ вонъ не подобный до замордованого Плевого.

Зъ Лондону доносять зъ цѣлкомъ певного жерела, що на півостровѣ балканскомъ заносить ся на войну мѣжъ Туреччиною а Болгарією. Болгарске и турецке правительство готувать ся на всякій евентуальности. Обѣ державы закупувають великі масы оружія и амуніції. До Сальоніки прибувають кождого дня рекруты зъ Малои Азії, котрыхъ Турки приучують до военнои служби. Зъ кождымъ днемъ зростають болгарскій и грецкій банды уоруженыхъ повстанцівъ вь Македоніи и числомъ и силою дуже неюкоять безрадныхъ Турківъ. Кажуть, що на весну приїде до дуже кровавой войны мѣжъ Македонцями а Турками. Але больше правдоподобне є се, що європейскій державы вглянуть вь причины спору Болгаріи зъ Туреччиною, и не позволятъ имъ бати ся.

Война на Далекѳмъ Сходѣ.

Телеграмы.

Токіо 8 сѣчня. Япанцѣ взяли до неволѣ вь Портѣ Артура 878 офіцировъ и 23 481 жовняровъ. Вь російской неволѣ вь Портѣ Артура було 104 Япанцѣвъ, котрі всѣ збстали выпущені на волю. Шпиталѣ вь здобутой крѣпости находили ся вь далеко лѣпшомъ станѣ, якъ се Япанцѣ припускали. Такожъ було подостаткомъ всякихъ лѣкарствъ. Генер. Стесель сказавъ, що облога вьзяла цѣлкомъ иншій оборотъ вѳдъ хвилѣ, коли Япанцѣ зачали уживати 11 дальнои арматы. Про поражение Куропаткина выразивъ ся ген. Стесель зъ великимъ здивованемъ, а такожъ зазначивъ, що їзда вхѳднои російской флѳоты на мѣсце войны є цѣлкомъ непотрѣбна и безхосенна. Ген. Стесель и другі російскій офіцеры вразъ зб своими родинами, разомъ около 1000 особъ, поѣдуть 11 сѣчня до Нагасакі. Недалеко Гаиченгъ заатаковавъ російскій полкъ японскій позиції, однакъ збоставъ вѳдпертый. Такъ само збоставъ вѳдпертый атакъ російской артилеріи на Япанцѣвъ. Японскій цѣсарь зложивъ гратуляцію ген. Ногі и адм. Того при нагодѣ здобути Порту Артура. По причинѣ упадку Порту Артура, панує вь Япаніи незвычайно радѳсний настрѳй. Зъ того хоче скористати японское правительство, и затагнути нову внутрѣшну позичку на кошта военнои вь сумѣ 100 миліонѳвъ єновѣ.

Япанцѣ хотять вь Портѣ Артура заложити стацію корабельну, на чолѣ котрой стане віцеадміралъ Шібама. Адміралъ Того буде боронити пристань вѳдъ стороны моря. Вь Портѣ Артура буде стояти лишъ малій війсковый гарнізонъ.

Шайнгай 8. Тысячъ російскихъ добровольцѣвъ зъ Порту Артура, котрі теперь находять ся вь Портѣ Дальномъ, тими днями переѣдуть до Чіфу, вѳдтакъ до Шангаю, а зъ вѳдси моремъ до Европы.

Япанскій военный корабль очищуютъ Жѳвте море вѳдъ подѳземныхъ минъ.

Токіо 9. Зъ достовѣрныхъ жерелъ доносять, що жервѣсна сила гарнізону Порту Артура выносила 38 до 40 тысячъ людей. Зъ того згинуло вь битвахъ або вь наслѣдѳкъ слабости 10 тысячъ. Ген. Фоксъ и колькохъ иншихъ офіцеровъ не хотѣли дати слова чести, що не будутъ брати участи вь ведучѳй ся войнѣ, и тому лишаютъ ся вь японской неволѣ ажъ до покѳнченя войны. Япанцѣ приняли єю вѳдомѳсть зъ великимъ подивомъ для російскихъ офіцировъ.

Япанскій ген. Тсумода, котрый по здачѣ Порту Артура першій говоривъ зъ ген. Стесельомъ, оповѣдає про ту розмову що слѣдує: Найперше запитавъ ся ген. Стесель, що дѣє ся зъ Кур-

ропаткинѳмъ, вѳдъ котрого послѣдну вѳдѳмѳсть мавъ 6 жовтня. Тогдѣ доносилъ Куропаткинъ, що їде на помѳчь Портову Артура. Дальше говоривъ Стесель, що за часъ цѣлой облоги мавъ способѳности доволѣ пересѣдчити ся о незвычайной хоробрости Япанцѣвъ. Вѳнъ є той гадки, що еслибы Росіянє знали способѳности и хоробрѳсть Япанцѣвъ передъ розпочатемъ войны, такъ добре якъ теперь знаютъ, то певно до той войны нѣколи бы не прийшло. Вѳнъ самъ познає Япанцѣвъ подчасъ войны зъ Китайцями, а вже найлѣпше познає ихъ надлюдску вѳдвагу и вытревалоѳсть подчасъ облоги. Що до своей особы, сказавъ ген. Стесель, що теперь, коли бравъ участъ вь трѳхъ войнахъ, турецкой, китайской и теперьшней, и у всѣхъ тыхъ войнахъ бувъ раненый, то вже досить прислуживъ ся вѳтчявѣ и царєви и має повне право вѳдсунути ся вѳдъ публичного жита и вь супокѳю вѳдпочати по трудахъ.

Париж 9. Доносять тутъ, що японское правительство повѣдомило Чілі, що если они сирѳдадутъ Росіянѳмъ кораблѣ, то Япанцѣ будутъ острѣлювати ихъ портъ. Таке саме повѣдомленє послало Япанцѣ и до Аргентины.

Париж 9. Нынѣ рано зббрала ся тутъ комісія мѣжвародна, чтобы залагодити споръ мѣжъ Росією а Англією. Предсѣдателемъ выбрано французского адмірала Фурніра. Наряды будутъ вѳдбывати ся при замкнєныхъ дверяхъ, вступъ дозволенъ лишъ пѣтьомъ корреспондентамъ, котрыхъ державы суть вь той комісії заступлені.

Петербург 9. Оденъ російскій пасатель, котый недавно повернувъ зъ поля войны, пишє, що причиною безчиности обѳхъ армій є те, що такъ Япанцѣ, якъ и Росіянє суть дуже добре укрѣплені, а жадна сторона не хоче зачинати битвы, чтобы не ваносити безчиленныхъ жертвъ. Ген. Куропаткинъ сказавъ, що до битвы не приїде скорше, ажъ на весну, коли пустить морозъ. Вѳйско є дуже змучєне войною и безустанно домагає ся єи кѳнца.

Портъ Артуръ 10. Одна зъ минъ вь крѣпости неспѳдѣвано експлѳдувала, причѳмъ згинуло больше якъ 20 особъ.

Токіо 10. Адміралъ Вирєвъ и ген. Нікітінъ и Бяйле не хотѣли дати слова чести, що вже не будутъ брати участи вь теперьшней войнѣ и тому они збстають ся вь японской неволѣ. Слово чести, що не будутъ брати участи вь ведучѳй ся войнѣ, дали слѣдующій російскій генералъ и офіцеры: Генер. Стесель, ген. майоръ: Рєсѣ, Радєнъ, и Костінковъ: адміралы: князь Ухтомскій, Грегоровичъ, Ростілінскій и шефъ инженеріи Ріндебакъ.

Вь заливѣ Порту Артура знайдєно 395 російскихъ подводныхъ минъ, котрі те-

перь вышукуютъ японскій кораблѣ военный.

Петербург 10. Російскій часописи, по упадку Порту Артура, наклекують російске правительство, чтобы оно достаточно сильно забезпечило Владивостокъ, бо теперь нѣхто не може запевнити, чи Япанцѣ не зламѳють ся на него. Справдѣ портъ владивостокскій не має великой вартости, але за те вь его околицѣ нахѳдять ся величезній минеральній скарбы, котрі могутъ представляти для Япанцѣвъ велику вартѳсть.

Берлинъ 10. Нѣмецкій цѣсарь Вильгельмъ удѣливъ ген. Стеселеви и Ногі ордеры заслуги за хоробрѳсть, яку показали подчасъ здобуваня и обороны Порту Артура. Цѣсарь Вильгельмъ звернувъ ся до царя и до мікада зъ просьбою, чтобы они позволили своимъ генераламъ приимати вѳдъ него ордеры заслуги.

Париж 11. Адміралъ Дубассовъ, російскій членъ мѣжвародной комісії вь Парижі заявивъ, що гѳдний и достойный миръ мѣжъ Росією а Япаномъ є можливый. Ся заява російского адмірала, котрый шо йно приѣхавъ зъ Петербурга и знає якій тамъ вѣтеръ вѣє вь министерствѣ войны, є дуже интересна, тому, що недавно всѣ російскій часописи писали и така була пануюча опінія, що Росія лишъ тогдѣ заключить миръ коли побѣдитъ Япанцѣвъ. Отже хто знає, чи се вже не конецъ войнѣ, чи не приступять Росіянє до заключєня мира зъ Япаномъ.

Лондонъ 11. Доносять тутъ зъ Одессы, що оденъ тамошний полкъ мавъ вѳдѣхати на поле войны дня 18. сѣчня. Тимчасомъ наслѣвъ новый розказъ, що полкъ той вѳдѣде доперва 12. лютого. А вь загалѣ ходитъ чутка, що той полкъ цѣлкомъ вже не буде бачивъ поля войны.

Петербург 11. Петербургскій митрополитъ мавъ вчера проповѣдь вь царской каплицѣ вь „Царскѳмъ Селѣ“. Вь проповѣди той порѳвнавъ вѳнъ миръ евангельскій зъ мирѳмъ свѣта и проповѣдь свою закончивъ словами, зверненными до царя: Най Богъ милостивый дасть скоро покѳнчить єю войну. Най Богъ милостивый позволитъ чтобы небесне посланництво мира глѳбше и глѳбше дѳсталось вь сердца людскі, а чтобы вь слѣдъ за тымъ устали всякій борбы на свѣтѣ.

Своего часу, сейчасъ по упадку Порту Артура ро-зѳйшлась тутъ чутка, що флѳота Рождественского збстане скрѣплєна утворєнемъ третѳи флѳоты.

Владивостокъ 11. Адміралъ Скрыдловъ, командантъ тутешной російской флѳоты збоставъ завѳзванный до Петербурга.

Берлинъ 12. Доносять тутъ зъ Мукдену, що послѣ російскихъ розвѣдѳвъ, японская армія, котра стоить напрѳтавъ ген. Кур-

паткина, дѳстала теперь зъ пѳдъ Портъ Артура 368 обляжничихъ арматъ и 32 тысячѣ пѣхотинцѣвъ. Разомъ має теперь маршалѳкъ пильный Ояма 388 тысячѣ вѳйска и 1245 арматъ.

Токіо 12. Якъ доносить ген. Ногі, здѳбули Япанцѣ вь Портѣ Артура 546 арматъ, 82.670 наѳѳѳвъ, 30 тысячѣ кѣль пороху и пѳвтретя миліона патронѳвъ до гверѳвъ. Первѣсна сила Росіянъ вь Портѣ Артура выносила около 50 тысячѣ вѳйска.

Генералъ Стесель зъ родиною, и ген. Рейсѣ, Фокъ и Смірновъ переѣхали нынѣ до Дального, а зъ вѳдси удадутъ ся вь субботу до Нагасакі.

Вашінгтонъ 12. Прибувъ тутъ до японской амбасады списъ, що здѳбули Япанцѣ вь Портѣ Артура. Списъ сей обнимає: 59 фортѳвъ, 546 арматъ, а помѣжъ ними 54 тяжкихъ, 149 середнихъ, 343 легкого калибру: 69 тысячѣ фунтѳвъ пороху, 32.252 гверѳвъ, 1920 коней, пять кораблѣвъ военныхъ, крѳмъ „Севастополя“, котрый цѣлкомъ затопленый, два кружляки, 14 торпедовцѣвъ, десять парѳходѳвъ, и 35 меньшихъ парѳходѳвъ, баркасѣ и т. д. Всѣ ті кораблѣ нахѳдять ся вь досить добромъ станѣ, треба лишє дещѳ понаправляти а будутъ они добрі до ужитку.

Петербург 12. Ген. Стесель тому зѳобовязавъ ся словомъ чести, що не буде брати участи вь войнѣ, чтобы мѳгъ поступити послѣ бажаня царя, и особисто йому представити цѣлу облогу. Про битвы морской пѳдъ Портѳмъ Артура розкаже царєви адміралъ Дашинскій. Єще не порѣшено, куда поѣде ген. Стесель до Росіи. Правдоподобно поѣде черезъ Марсилію вь Франції, де Французы подадутъ йому золоту шпату, вѳдтакъ поѣде черезъ Берлинъ, де цѣсарь нѣмецкій вручитъ йому ордеръ заслуги. Можливе такожъ є, що Стесель поѣде впрѳстѳ до Росіи, чтобы найперше здати справѳздає царєви. Если отже поѣде Стесель черезъ Росію, то буде принимаемый торжественно по всѣхъ мѣстахъ Росіи.

Токіо 13. Російска кавалерія старала ся пѳдъ Ліаоянѳмъ зніщити японскую желѣзну дорогу, чтобы вь сей спосѳбъ не допустити, абы японскій вѳйска зъ пѳдъ Порту Артура могли скрѣпити армію Оямы. Недалеко Тангмазасѣ напали вь четверъ чѳтыри швадрѳны російской кѳнницѣ на одну швадрѳну Япанцѣвъ. Однакъ Япанцѳмъ наслѣла пѳдмога, и Росіянє збстали вѳдперті. Другій вѳддѣлъ козакѳвъ дѳставъ ся ажъ до желѣзной дороги мѣжъ Аншангемъ а Гаичунга, и зніщивъ кавалѳкъ дороги, але Япанцѣ сейчасъ се направили. Вь середу 2000 козакѳвъ напало на Нючангъ. Япанцѣ зразу поѳнули ся,

але дѳставши пѳдмогу, вѳдперли Росіянѣ.

Токіо 13. Коли ген. Стесель пращавъ ся зъ російскимъ вѳйскомъ вь Портѣ Артура, поднимѳвъ офіцерамъ и жовнярамъ за хорѳбру оборѳну, и сказавъ, що услѳва здѣчѣ, якій предложили Япанцѣ, уважає за дуже догѳдний, и що вѳнъ нѣколи того не надѣявъ ся. Вь кѳнци додавъ, що цѣлковиту вѳдвѣчалѳвь за передвѣсну задачу Порту Артура бере на себе.

Петербург 13. Доходять вѣсти, що царь приймивъ резигнацію князя Святополка Мірского, и на єго мѣсце именовавъ Ваттого. Інші вѣсти доносять, що мѣсце князя Мірского має зняти князь Оболенскій, губернаторъ Фінляндіи.

НАДѳСЛАНЄ.

Зъ Олифантѣ. Па.

Вь Вѳвторѳкъ дня 10-го Сѣчня ходивъ православный священникъ по домахъ намовляти людей, чтобы приставали на православну вѣру. Говоривъ такожъ що будутъ мати посвяченє и чтобы кождый пошѳвъ на то посвяченє. Казавъ що хто хоче тримати руску вѣру, той повиненъ ся дати єму записати. Такъ само обѣцявъ, що єще буде по домахъ ходити. Треба знати, що мѣжъ тутешными православными нема ані одного правдивого Москаля, але самій бувшій уніаты зъ Галичини и Угорщины. То зъ того людє ся гнѣвають, що той священникъ ходитъ по домахъ и людей бунтує. Крѳмъ него ходять по домахъ намовляти на православіє такожъ Мих. Курила, бо каже, що то єсть лишъ одна справедлива вѣра. Не думаємо однакъ, чтобы якій людє дали ся имъ збаламунити, тай є ихъ дуже малєнько, такъ що еслибъ имъ Синодъ не помагавъ, то они нѣякъ не булибъ гѳдній утримати церкви. А. Р.

Памяти о. Антона Бончевского!

В двѳлїтну річницѳу смерти покійного патріѳта-євѳяченика вѳдбудуть ся поминки вь Northampton, Ра. дня 25 го с. м. Сл. Вожа о год. 10 рано. Прошу ѳѳ Товаришѣвъ покійного не відказатисѣ від участи вь тїмъ нашимъ вельми сумѣмъ євѳятї.

о. Нестѳр Дамітриѳ.

На продажъ

168 акрова фарма, зъ того 40 акрѳвъ пѳдъ управѳю, рєшта пасовиско и твердий лѣсѣ. Черезъ фарму переплыває рѣка. До фармы належить садъ, два доми, одєнъ зъ 9 а другій зъ 3 комнатами, кузня, велика сѣяна, що змѣститѣ 7 коней, 7 корѳвъ и 50 овецѣ, плуги, борѳны, 2 возы, 2 саней, колтѣвейторъ, грабарка, живѳярка, млынокъ и другі знаряды господарскі. Фарма вѳддалєна 29 миль вѳдъ Скрєнтѳнъ, 9 миль вѳдъ желѣзницѣ, 2 1/2 миль вѳдъ почты.

Цѣна \$3.000, половина гѳтовѳкою, рєшта на сплату на 5 процєнтѣ. Хѳбы хотѣвъ видѣти або купити єю фарму, звѳлїть зѳолоситисѣ до редакції „Свѳбѳда“, 209 Linden Str., Scranton, Pa.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на рік 1904-1906

- Головний
председатель

Головний
секретарь

Головний
касирь
- КОНСТ КИРЧОВЬ,
140 Essex Str.
Jersey City, N. J.

С. ЯДЛОВСКИЙ
Box 76,
Jersey City, N. J.

АЛЕК. ШАРШОНЬ,
524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ вступники:
Место-председатель.....С. Митренко
OLYRHANT, PA.

Заст. секретаря.....Йос. Кульчакский
BALTIMORE, M. D.

Заст. касира.....А. Яковичъ
MC ADON, PA.

Радий:
А. Валевский.....St. Louis, Mo
А. Семановичъ.....Trauger, Pa
Ник. Дембицкий.....Mahanoу Pine Pa.
Б. Кобачъ.....Olyphant, Pa.
А. Сорока.....Plymouth, Pa
Иванъ Паралакъ.....Terryville, Conn.

Ихъ вступники:
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.
Ив. Писняк.....Mc Adoo, Pa
Ник. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольные комитет:
О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa

Головний организатор
о. Н. Подгорецкий, box 31, Jersev City, N. J.

ДО ВѢДОМОСТИ СЕКРЕТАРЬ „СОЮЗА“.

Поважаний П. Секретарь!
Прошу сообще се запомнати разъ на все. що

1) при кождей змінѣ вѣдомости адресы або коли выбраный новый секретарь треба по се сейчасъ повѣдомити головного касира;

2) все квити, котры высилаю разомъ зъ чекомъ до подпису посмертної або надзвичайной записки не затримувати при собі по 3 мѣсяцѣ, але сейчасъ вѣдсилати до редакції „Свободы“ до оголошеня. Квити тй год. Урядъ мусить переховувати.

Здоровлю васъ всехъ и остаю зъ поважанемъ

Алексій Шаршонь,
гол. касирь Р. Н. Союза.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

ЛЕВЦЬКИЙ МИХАИЛЬ,
членъ Р. Н. Союза, вѣд. 33 Northampton, Pa., упокойся 2-го Января б. р. Небощикъ похидивъ зъ Галичины, села Вишки Камѣнка Струминова.

КАНТОРЪ МАКАРИЙ,
членъ Р. Н. Союза, вѣд. 3 Olyphant, Pa., упокойся 24-го Грудня 1904 р. Небощикъ похидивъ зъ Угорщины, села Кичковецъ Шарошь.

СТАВИСКА ДОМИЦЕЛЯ,
жена Ивана, члена Р. Н. Союза, вѣд. 26 Belle Vernon, Pa., упокойся 13-го Декабря 1904 року.

Вѣчная память!

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

зъ СКАТДЕЙЛЬ, ПА.

Мітинги тутешного братства св. Йоана Хрест. и Союза будутъ всегда вѣдбуватися въ першу Недѣлю по 15-омъ каждого мѣсяца. Слѣдующій мітингъ вѣдбуде ся дня 21 Января 1905. Будемо на нѣмъ принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного до братства и до Союза; тому просимо всехъ Русинѣвъ тутешныхъ и зъ околищъ, чтобы ся на сей нашъ мітингъ зголосили и до

насъ приступили, бо така спосѣбность не скоро имѣ ся трафитъ. Р. Н. Союзъ платитъ 600 долларѣвъ посмертного, 300 долларѣвъ за жену и другъ записки.

Гр. Коваль, секретарь.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Гленъ Лайонъ. Па. вѣдѣлъ Союза 27, буде принимати новыхъ членѣвъ въ Январу и Февруару 1905 за пѣвъ вступного.

Павло Капещъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Володимира въ Елизабетъ. Н. Дж. вѣдѣлъ Союза 65, буде принимати новыхъ членѣвъ въ Январу 1905 р. безъ вступного. Мітинги вѣдбувають ся всегда въ першу Недѣлю по 15-омъ каждого мѣсяца въ нѣмецкойгали John Fluger, на Вашингтонъ Евеню, Елизабетъ, Н. Дж.

Андрѣй Являкъ, секр.

БРАТЯ РУСИНИ!

Якъ вѣдомо вамъ, в Тинюл, Ра. заложено братство св. О. Николая, вѣддіа Союза 92, тож шкода вамъ приставати до чужихъ, якъ польскихъ або словенскихъ, якъ се було до сего часу. Кождый Русин в Тейлор, Па. (галицкий чи угорский) повиненъ належати до бр. св. О. Николая. Вступине тилько 25 цнт. а мѣсячне 50 цнт., за то кождый членъ в часі хориби дѣстае \$5.00 на тиждень. В мѣсяцъ Січню будемо принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного.

Й. Сенько, місц. секретарь.

БРАТСТВО

св. Йоанна Христителя вѣдѣлъ 62, въ Монесентъ, Па., буде принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного въ мѣсяцъ сѣчню 1905 р. Запрашаемо всехъ Русинѣвъ зъ той околищъ: приступайте численно до братства и Союза, бо незнаете що васъ чекае, смерть чи калѣцтво.

Якимъ Цимбала,
секретарь Союза.

БРАТСТВО

св. пророка Іліи, вѣдѣлъ Союза 28, въ Маһаноу Ріпне, Ра. дае до вѣдомости всехъ Русинѣвъ живущихъ на долині вѣдъ Ashland ажъ по Mahanoу City, Ра., що въ мѣсяцѣхъ Январу и Февруару 1905 р. буде принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного. Мітинги вѣдбувають ся въ кожду Недѣлю по першомъ.

Гаврило Сопко, предс.,
Иванъ Пустельникъ, секр.

ПОВІДОМЛЯЮ

членѣвъ бр. св. Володимира вѣддіа Союза 108, в Нью Йорку, що з причини балю, братство буде отримувати мітинги дня 21 Января въ субботу вечеръ точно о годинѣ 8-ій. Проситъ ся всіхъ членѣвъ, чтобы зволити прийти на той мітингъ бо буде ся избирати балевий комитетъ, на 414 E. 5 Str.

Антонъ Шеремета секретарь.

НОВЫЙ УРЯДЪ

братства св. Йоана Христителя въ Монесентъ, Па., с слѣдующій: Юліанъ Малютичъ председатель, Данько Федорчакъ секретарь братства, Якимъ Цимбала секретарь Союза, Иванъ Феданъ касирь, Федько Бахоръ дверникъ.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила, въ Биверъ Медоузъ, Па., вѣдѣлъ Союза 95, выбрало на мітингъ дня 1 Сѣчня слѣдующій новый урядъ: Якимъ Прислоский, председатель, Алек. Хованецъ, заступникъ, Андрѣй Савка, секретарь, Вол. Шипулка за-

писникъ, Ант. Солтисъ, касирь, Ант. Ленъ и Мих. Баранъ, дозорцѣ касы, Андр. Чирлянский капітанъ, Ф. Гаречманъ, хорунжий, Данько Савка и Алекс. Хованецъ, дозорцѣ хорыхъ и Павло Псгракъ, дверникъ. Все письма въ справѣ братства треба адресувати на руки секретаря:

Andrew Sawka,
Box 16, Beaver Meadows, Pa.

Зъ Auburn, N. Y.

Братство св. О. Н. вѣдѣлъ Союза 38, на мітингъ дня 8-го Января 1905 р. выбрало слѣдующій урядъ: Михаилъ Полянскій, председатель, Демянъ Намѣнякъ, заступникъ, Василь Базарникъ, секретарь, Иванъ Патель, заступникъ, Иванъ Стець, касирь, Иванъ Тиханичъ, заступникъ, Теодоръ Ротко, Стефанъ Горошакъ и Василь Росняко, контролоры, Прокопъ Ткачъ и Петро Росняко, дозорцѣ хорыхъ, Михаилъ Яблонскій и Тимко Млинарчикъ, капітаны, Гриць Фесю и Стефанъ Стець до фаны.

ДНЯ 25 го Дец. 1904 р. утримувало бр. св. Пророка Іліи вѣд. 40, въ Скентонъ, Па., рѣчний мітингъ, на котромъ зѣстали выбраны слѣдующіи урядники: Иванъ Лежинскій, предс., Мих. Антонъ, секрет. братства, Василь Грцелакъ, секр. до „Союза“, Ив. Васько кас. Мих. Зіборъ и Ив. Гоцко, дозорцѣ касы, Ілько Басала, контролоръ, Василь Гойдичъ, хорунжий, Иванъ Газда дверникъ и Мих. Югасъ, дозорцѣ хорыхъ.

А. Гела, секретарь.

РѢЧНЫЙ МІТИНГЪ

Братства св. Петра и Павла въ Leetsdale, Pa. ч. 110 Р. Н. Союза, вѣдбувъ ся дня 8. Января 1903 р. На мітингъ выбрано слѣдующій Урядъ на рокъ 1905: Павло Гера, председатель, Иванъ Клянтъ, заст. председателя, Федько Мачита, секретарь, Павло Середицкий, заст. секретаря, Петро Смольникий, касирь, Яромей Ферднанъ, заст. касира, Михаилъ Никитинъ и Михаилъ Медяновскій, опѣкуны хорыхъ. Мітинги будутъ вѣдбувати ся у п. Петра Смольникого, котрый вѣдступивъ братству одну велику комнату за 15 дол. на рокъ. Упоминаемъ всехъ Русинѣвъ, котры еще не стоятъ въ жадной организаціи, а мешкають на Літдейль и Ембрічъ, Па, чтобы вступили до нашего Братства, а мы ихъ радо приймемо, бо нѣхто незнае, що его чекае, днесъ живи и здоровъ а за годину вже небощикъ або калѣка.

Урядъ Братства:
Павло Гера, председатель.
Федько Мачита, секретарь.
Петро Смольникий, кас.

Во всехъ справахъ вѣдѣлу Союза 45, въ Passaic, N. J., просимо вѣдносити ся до мѣсцевого секретаря на адресу:

Mr. T. Nosal,
100 Third st. Passaic, N. J.

Баль! Баль! Баль!

Братство св. Володимира, вѣдѣлъ Союза 108, въ Нью Йорку, устроюе Першій Великій Баль въ Liberty Hall, 257-259 E. Houston St., New York, въ Суботу дня 28-го Января, 1905. Початокъ о 7-ой вечеръ. На Баль запрашаемо всехъ чесныхъ Русинѣвъ и Русинѣвъ зъ Нью Йорку и околищъ. Тикетъ тилько 25 цент. Музыка буде добра. За добру забаву ручитъ комитетъ.

На балю и цѣлый мѣсяцъ Январъ будемо принимати членѣвъ до нашего братства за дуже маленьке

вступно, а до Союза цѣлкомъ безъ вступного. Кто ще не належитъ, нехай ся зголоситъ до председателя Андреа Говка, 224 E. 3d St., въ Нью Йорку (top floor) або на балю. Наше братство есть зачарѣ роване. Тожъ смѣло братя впередъ до дѣла, бо въ еднѣсти сила.

Комитетъ:
Андрей Вовкъ, председат.,
Антонъ Шеремета, секрет.,
Яковъ Ложко, касирь.

Великій Баль

устроюе сестричне братство св. Ольги въ гали п. Михалика (давнійше Шасного) подъ числомъ 1341 Ave A., New York City, дня 28-го сѣчня 1905. Початокъ балю о 7-ой годинѣ вечеромъ. Музыка буде пригравати краснй рускй и американскй танцѣ. Комитетъ ручитъ за тое, що кто прибуде на нашъ баль, не пожалуе того, бо нагуляе ся и насладуе ся, а въ другій день буде мавъ що розповѣсти знакомымъ. Тожъ запрашаемо всехъ двоколичныхъ и ньюйорскихъ Русинѣвъ, чтобы прибули на нашъ баль. Вступъ вѣдъ особы 25 центѣвъ. — За комитетъ:

Анна Медвѣдъ, предсѣд.,
Марія Тузь, касирка,
Иванъ Лазорчикъ, секрет.

Баль.

Товариство „Запороска Січ“ в Нью Йорку устроюе Баль дня 21-го сѣчня 1905 в субботу під ч. 46 Ave A. о годинѣ 7-ій вечеромъ. Вступ від особи 20 центѣвъ. На сей баль запрашаемо всіхъ Русинѣвъ ньюйорскихъ и з околищъ. За добру музику и забаву ручитъ комитетъ.

Яворовский, председатель,
Билобрам, секретарь.

Першій Баль

бр. св. Йоана Христителя въ Йонкерсѣ, Н. Й. вѣдбуде ся въ гали Нехая, 44 Вашингтонъ стрітъ, дня 4 Февруара, 1905. На баль сей запрошуемо всехъ тутешныхъ и околичныхъ Русинѣвъ. Буде добра музыка и забава. Въ балю возмуть участь такожъ другіи братства.

Ив. Олѣяръ, председатель,
Мих. Костецкий, секретарь,
Ф. Мадарашъ, касирь.

СПРАВОЗДАНІЕ КАСОВЕ

за рокъ 1904, братства св. прор. Іліи, вѣдѣлъ Союза 28, въ Mahanoу Ріпне, Ра., предложено на мітингъ братскомъ 8 го Января 1905, представляе ся такъ:

Доходу було	\$729.95
Розходу	302.50
Знаходить ся въ ка-сѣ	427.45

Урядъ братства:
Гаврило Сопко, председатель,
Иванъ Пустельникъ, секрет.,
Федоръ Гузий, касирь.

Збирайте жертвы на Руской Нар. Домъ въ Америцѣ.

Где есть?
Кто хочетъ шукати своихъ братьевъ черезъ нашу газету, муситъ заплатити 25 центѣвъ за кожде оголошене напередъ.

ДЕ ЕСТЬ?

Константины Качмарикъ. Нехай зголоситъ ся въ дуже важной справѣ на адресъ:

А. Kaszmaryk,
133 Barbara St., 2-5
Winnipeg, Man., Canada.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безопасно и скоро булн высланъ до старого краю, то вамъ то зробити John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Mc Keesport, Pa.
Урядъ церковный, церкви св. Йоана Христителя, повѣдомляе всехъ Ч. Парохіанъ зъ Mc-Keesport, Pa. и околищъ, що дня 22-го сѣчня (т. е. въ Недѣлю по Прѣсвѣщенію) 1905 р. о г. 12 и 30 мин. пополудни, вѣдбуде ся мітингъ парохіальный, на котромъ буде ся избирати новый Урядъ Церковный. На той мітингъ есть обовязкомъ кождого честного Парохіанина явити ся о означеній часѣ. Буде говорити ся такожъ о важныхъ справахъ Парохіальныхъ, що повинно кождого ч. Парохіанина интересовати.

Вѣдъ Радъ церковной:
М. Грапонъ, председатель.
Петро Фринчко, касирь.

ЕСЛИ на якѣмъ плейзъ васъ е 10 до 15 Русинѣвъ а хотѣли быте приступити до Союза, то заложитъ собѣ маленьке братство и напишитъ про се головному председателю Konst. Kuryczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вѣдъ вамъ дастъ близій поясненя и пришле потрібный рѣчи.

ВАЖНОСТЬ!
До всехъ Братствъ и вѣдѣловъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головной Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутѣвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступающихъ членѣвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и щтая ухвала не перейшла, длятого установляе ся, что бы братства и вѣдѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуюе:

Вѣдъ 16 до 20 лѣтъ скѣнченыхъ безъ вступного;
Вѣдъ 21 до 25 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 25 цнт.;
Вѣдъ 26 до 30 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 50 цнт.;
Кто мае 31 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 75 цнт.;
Кто мае 32 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 1.00 дол.;
Кто мае 33 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 1.25 дол.;
Кто мае 34 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 1.50 дол.;
Кто мае 35 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 1.75 дол.;
Кто мае 36 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 2.00 дол.;
Кто мае 37 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 2.25 дол.;
Кто мае 38 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 2.50 дол.;
Кто мае 39 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 2.75 дол.;
Кто мае 40 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 3.00 дол.;
Кто мае 41 лѣтъ скѣнченыхъ вступне 3.50 дол.;
Кто мае 42 до 45 лѣтъ скѣнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне все братства и вѣдѣлы Р. Н. С. мають побирати вѣдъ ново приступающихъ членѣвъ.

Вѣдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:

К. Кирчовъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонъ, касирь.

С. М. НАТНАВАУ,
агентъ вѣдъ огневой асекураціиной компаніи.

Колектусъ такожъ грошъ за рентъ. Мае дома до мешканя або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa. и околищъ. Цѣна дуже низька.

Зъ Ваертонъ, Па.
Колідники зъ Ваертонъ, Па. Григорій Горошакъ, Югаска Горошакъ, Розалія Хомякъ и Анна Хомякъ, зобрали на Р. Н. Фондъ слѣдующіи жертвы:

Димитрій Гига.....	25
Антоній Палаташъ.....	35
Семанъ Федоръ.....	10
Томко Хомякъ.....	10
Юрко Ъжъ.....	50
Петро Ъжъ.....	50
Павло Микулякъ.....	50
Зюфія Креницка.....	30
Семанъ Михневичъ.....	10
Йосифъ Малютичъ.....	50
Юліанъ Малютичъ.....	25
Василь Адомировичъ.....	25
Маріяна Горошакъ.....	25
Югаска Горошакъ.....	10
Алексій Горошакъ.....	25
Николай Вандзлякъ.....	50
Роза Хомякъ.....	10
Григорій Хомякъ.....	20

Всего.....\$5.10

Оплата.....10

Зѣстало.....\$5 00

А. Горошакъ.

Золочену годянку за \$3.98 выхити, ще не продавае. Сю прегару 14 каратову годянку подвойно за очеву платимо Васъ С. О. Д. за \$3.98 и оплати экспресу. Іва антуемо на 20 лѣтъ и дадемо ланцуси. Ся годянка не чорны и тримае часть дуже добре. Выглядаетъ якъ 40 долларова цѣно волота в декотрой кулѣ продають ся по \$10.00. Если пришлете \$3.98 въ ямоченнѣ, дадемо вамъ въ дарунокъ гарный перстень або нѣкъ а годянку ошлемо почтъ ю такъ, що экспресъ не буде васъ коштуватъ аничго.

Даромъ дамо вамъ одну годянку, если купите 6 годянокъ. Пашите, чи хочете годянку мужскому чи женскому

M. Reisch & Co., Wholesale Jewelers
Dept. 85, Chicago, Ill.

Оголошене.

Русинъ, молодець, лѣтъ 22 зъ повѣту Збаражъ мае замѣръ оженити ся. Пошукуюе собѣ руской дѣвчины. Прошу зголосити ся листовно о большу информацию на адресъ:

Antony Krawiec,
680 Carroll str., Buffalo, N. Y.

Зъ Новымъ Рокомъ!

Якъ те сонце красно сходить
Кождый день витае,
Такъ и рочокъ переходить
Але не вертае.
Тысячъ девять сотъ четвертый
Вже переминувъ,
Тысячъ девять сотъ и пятый
До насъ заглянувъ.
Витай рочку, витай любий,
Выйди въ наши хаты
Мы тѣ шаримъ рускимъ сердцемъ
Будемо витати.
Таже мы главніи сыны Руси
Славной Украины
Мовъ сироты розсѣяны
Тутъ по той чужинѣ.
Мовъ той голосъ звона славный*)
Колісь гомонѣвъ,
Тѣ науку, красу долю
Мѣжъ нами розсѣй.
Щобъ мы стали усь разомъ
Щобъ мы стали въ друзѣ,
Щобъ не знайшлось нѣ одного
Щобъ небувъ въ Союзѣ.
Щобъ мы подѣ прапоръ просвѣты
Усь дружно стали
И газету сю „Свободу“
Що тыждень читали.
Въ той часѣ гараздъ запануе
Якъ станемъ читати
И читально въ кождомъ „плейзѣ“
Будемо мы мати.
Тогдѣ щиро полюбимо
Родну Украину
И до бою за ню станемъ
У кожду годину.
Бо изъ писма дознаемось
„Що дѣялось въ свѣтѣ,
Чія правда чія кривда
И чімъ мы дѣти“.

М. и Т.
Радикаль зъ Микисракъ. Па.

*) котрый за давнихъ часѣвъ смѣлкувалъ нашихъ прадѣдовъ на аича.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Съчень

19	Ч.	Воскресение Господне
20	П.	Соборъ Иоана Хрест.
21	С.	Георгія, Емилиана
22	В.	Полієвкта
23	П.	Григорія Нисейск.
24	В.	Теофіла препод.
25	С.	Татіани

— ВЪ ночи зъ 29 грудня на 30 спалѣла въ Волеховѣ, Галичина, при нечуваной бурѣ страшна пожежа. Згорѣвъ Волеховъ рускій и колыонія нѣмца. Жертвою огню упало 37 будинковъ вразѣ зъ цѣлымъ майномъ т. е. худобою, збожемъ и т. д., бо о якомъ ратунку не було при такой бурѣ бесѣды. Потерпѣла шкоду переважно Нѣмцѣ колыонисты и колыонъ Мазуровъ колыонистовъ, котри ледво жите уратували. Згорѣли такожъ господарскі будинки ц. к. управы лѣсовъ и доменъ. Огонь подожженный одною Нѣмкою. Шкоду, лише въ части обеспечену, обчисляютъ до 200.000 К.

— ВЖЕ давнѣйше въ Галичинѣ оперувала шайка фальшівниковъ грошей, що виробляли 5-коронівки, короны и 20 сотикові монеты. Жандармерія звернула пильнѣйшу увагу на жидовску родину, що мешкала въ одномъ домѣ въ Бруховичахъ. Переведена дня 28 грудня въ ихъ мешкання ревизія выкрила доказы, що тутъ виробляли 5 коронівки, 1-коронівки и 20 сотикові. Наслѣдкомъ того арештовано родину Барфельдовъ, зложено зъ 8 особъ. Цѣлу шайку, похочу зъ Радовецъ на Буковинѣ, водставлено до слѣдчої вязницѣ у Львовѣ. Барфельда, его жѣнку и дѣтей застала жандармерія підчасъ ревизіи при подроблюваню грошей и сконфіскувала знаряды та богато фальсификативъ.

— РОСІЙСКІЙ революціонистъ познакомивъ ся въ Бродяхъ въ Галичинѣ зъ пачкаремъ, котрый перевозить такожъ російскіхъ дезертировъ на австрійску границу, и умовивъ ся зъ нимъ що-до перевозу пачки бѣбулы. Однакъ пачкаръ перевѣзъ его въ напрямѣ дожидающихъ на него жандармовъ, зъ котрыма бувъ у змовѣ, а самъ утѣкъ назадъ до Бродовъ. Революціонистъ стрѣливъ колыка разовъ на жандармовъ, що выдали ся на него. Колюкохъ жандармовъ застрѣливъ, колыкохъ ранивъ, а самъ утѣкъ. Повѣтовый судъ въ Бродяхъ зарядивъ теперь противъ него слѣдство о убійствѣ, хочъ нѣшто не вѣритъ, чтобы прокурного революціониста удало ся коли зловити. Арештовано однакъ и пачкаря, та заряджено противъ него слѣдство.

— ПЕРЕДЪ двома роками померъ въ Нѣдці російскій подданный, А. Фидлеръ родомъ зъ Одесы. Ухопивъ за жebraка и живъ зъ милостинѣ, яку ему у дѣлавъ тамошній російскій конзулятъ. По его смерти найшли въ норѣ,

котра служила ему за помещикомъ, 2 міліоны франковъ у вартосныхъ папѣрахъ и завѣщане, якимъ небощикъ записавъ цѣле свое майно парискому міліонеру Ротшильдову, мотивуючи свою волю тымъ, що грошѣ мають йти до грошей. Правній наслѣдникъ Фидлера, мѣжъ нимими-ровый судія въ Одесѣ Добрянскій, не хотѣли признати важности того завѣщаня и выдали спадковий процесъ Ротшильдову, котрый не будучи певнымъ чи выпаде въ его користь, войшовъ зъ правными спадкоємцами въ переговоры и за водкликане жалобы вылативъ имъ 800.000 франковъ.

— ОТСИМЪ повѣдомляемо всѣхъ нашихъ предплатниковъ, що золоті пера якъ даемо въ дарунку нашимъ предплатникамъ до 1-го Лютого 1905, высилаемо каждому не зб Скрентонъ, але просто зъ фабрики въ Нью-Йорку.

— О ПРАВА украинской мовы въ Росіи. На недавномъ засѣданю полтавского губерніального земства — якъ доносить „Киевская Газета“ — ухвалено ось такой резолюція: 1) Поперти передъ министерствомъ просьбу золотоншского, константиногородского, переяславского, хорольского уѣздного земства о дозволѣ на водкрыте середнихъ научныхъ заведень; 2) просити о допущеніи до сѣльскихъ бібліотекъ книжокъ на украинской мовѣ, не лише белетристичного, але й научно-популярного змісту; 3) просити о допущеніи въ програму народныхъ шкѣлъ науку украинской мовы, якъ особно-го предмету, коли сю науку земство признае доконечно; 4) просити, чтобы чимъ скорше выготовлено типъ середной школы. — Для выготовления основъ, на якихъ опирала бы ся связь низшой школы изъ середной и высокою, выбрано комісію, въ якой складъ входятъ: профессора Науменко, Лучицкій, Туганъ Барановскій, прив. доцентъ Яснопольскій, радный Бутовичъ, радный Цимбалѣстовъ и иншы.

— ЗАМАХЪ на профессора и самоубійство. Зъ Перемышля доносятъ намъ: Въ муряхъ тутешной гимназіи доконавъ ученикъ гимназіи въ Подгужу Володимиръ Воробель кровавого замаху на профессора Клима Глѣбовицкого, почѣмъ другою кулею водобравъ собѣ жите. Воробель, сынъ маломѣшанина зъ Вольча кола Перемышля, ходивъ манулого року до руской гимназіи въ Перемышль и яко малоталановитый и лѣнивый ученикъ повтарявъ кожду клясу. Зъ початкомъ сего року шкѣльного Воробель перенѣсъ ся до польской гимназіи въ Подгужу коло Кракова. Перебуваючи підчасъ латинскихъ святъ у своихъ родичѣвъ у Вольчу, Воробель понавъ меланхолію и нѣдѣль въплывомъ маніи переслѣду-

ючи постановивъ убити одного зъ свѣихъ бывшихъ профессоровъ. Клима Глѣбовицкого, який учивъ математики и физики. 29 грудня Вор. вышивъ за 30 крейцаровъ горѣлки и зъ набитымъ револьверомъ зайшовъ до гимназіи. На корытари підчасъ павзы розмовлявъ зъ своими давными товарищами, учениками VIII класы и дѣзнавъ ся, що проф. Глѣбовицкій о 11. год. буде у нихъ мати фізику. Коли павза скончила ся и проф. Глѣбовицкій взошедъ до класы, Воробель стрѣливъ до него въ самыхъ дверяхъ въ голову зъ заду и влучивъ въ кость позухомъ. Глѣбовицкій поваливъ ся на долѣвку въ класѣ а въ той хвилѣ Воробель раненый другамъ револьверовымъ стрѣломъ въ скранъ упавъ на корытарѣ. Покликанный мѣскій лѣкаръ, уодавъ обомъ раненымъ першу помощь и казавъ водвезти ихъ до шпиталю. Тамъ вынято проф. Глѣбовицкому кулю и якъ лѣкаръ запевнюють, може удасть ся его удержати при житю. Воробель бувъ раненый смертельно и до 4 год. пополудни сконнавъ.

Всячина.

ГРАФЪ ТОЛСТОЙ ПРО ВЫХОВАНЕ.

Въ одной російской часописи помѣстивъ Гр. Л. Толстой ось такой оригинальный замѣтки про выхование: Пытане про выхование та про ведносини до людей зводить ся въ мовѣхъ очахъ въ одно пытане а то въ послѣдне, якъ водносити ся до людей не лишь на словахъ але и въ дѣлѣ? Чи я маю право володѣти якою небудь власностію и боронити еѣ передъ своими братьями? Чи я маю право дѣлити своихъ братѣвъ на такихъ, що живутъ лихо и на такихъ, що живутъ гарно? Коли ти пытання рѣшеніи и батько стане жити після одного або другого рѣшеня, то въ тому житю батька буде мѣстити ся вже и выхование дѣтей, и коли батьковске рѣшене буде правильне, то вонъ не введе згѣршеня въ дѣточе жите, якъ нѣ, то все поде въ суперечѣ. Знание, якого дѣти наберутъ або и не наберутъ — се дѣло другорядне и зовсѣмъ не важне. До чого дѣти будуть склонны, того вони навчутъ ся, хочбы жили и въ закутинѣ. А се, що звычайно называютъ образованіемъ, мае въ собѣ поверхъ половины зла и обману, тымто чимъ дитина дальше водѣ такого образованя, якого удѣляютъ по напихъ заведеняхъ, тымъ лѣпше для неѣ. Вся квестія въ томъ, якъ порѣшитъ батько практиче пытане житя для себе. Загаломъ приймае ся, що люде певного поколѣня знаютъ, якими мають бути люде взагалѣ, а черезъ те можуть подготвляти ихъ до такого стану. Се зовсѣмъ несправедливо; люде передовсѣмъ,

не знаютъ, якими люде мають бути. Въ найлѣпшомъ случаю можуть вони знати тольки идеалъ, до якого вони стремятъся; подруге ти люде, що выховуютъ другихъ, нѣколи не готовы, не выхováвъ цѣлковито, а самый якъ не смертній рухаютъ ся, живутъ и выховуютъ ся. Тымто цѣле выхование зводитъ ся до того, чтобы самому жити гарно т. е. самому поднимати ся, выховувати ся. Лишь такой люде влывають на другихъ, выховуютъ ихъ и тымъ больше влывають на дѣтей, зъ якими вони связаны. Бути правдивымъ и честнымъ въ зносинахъ зъ дѣтьми, не заховуючи передъ ними того, що дѣе ся въ душѣ — се единое выхование. Педагогика-жъ се наука про те, якъ можна влывати гарно на дѣтей, жавучи лихо. Се щось въ родѣ нашей медицины: якъ будь удержатись при здороллю помимо того, що ломитъ законъ природы. Се науки хитры и пусты, якъ нѣколи не зможутъ допнати своихъ цѣлей.

КОЛѢКО Є ЛЮДЕЙ НА СВѢТѢ?

Посля обчисленя ученого Супана число всѣхъ мешканцѣвъ кулѣ земской выноситъ 1,503,300,000 душъ; занимають они простѣръ 144,110,000 клм., такъ що на каждый километръ выпадаетъ округло 10 людей. Въ Европѣ выпадаетъ на 1 кв. клм. 40, въ Азії 18, въ Африкѣ 5, Полуд. Америкѣ 2, въ Австраліи и Полинезії 0.7 мешканцѣвъ; въ краяхъ полярныхъ на простѣръ 12,873,000 клм. мешкае ледва 91,000 людей. Европа числитъ 393,264,000 мешканцѣвъ (простѣръ 44,179,400 клм.), Азія 810,556,000 мешканцѣвъ (простѣръ 44,179,400 клм.), Африка 140,700,000 (простѣръ 29,820,200 клм.), Пѣвн. Америка 105,714,000 (простѣръ 20,817,700 клм.), Полуд. Америка 38,482,000 (простѣръ 17,744,000 клм.), Австралія и Полинезія 6,483,000 (простѣръ 8,951,800 клм.).

СМѢШНЕ.

Зайшовъ циганъ до одного села, а тамъ псѣ носятъ кошики за своими газдинями. Здивувавъ ся циганъ и пытае:

„А чого то псѣ носятъ у васъ въ пыску кошики?“

„Абы не кусали“ водповѣдають йому.

Циганъ дуже зрадѣвъ и каже: „А то славный выхажодъ. Пѣду я до дому, та скажу своей жѣнкѣ, что сити въ зубахъ кошикъ, абы не кусала.“

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку выстачу въ себѣ цѣныя інформація и рады для мужикъ жѣнокъ и дѣтей, сли пошлете свои имя на адресъ:

O. P. Box 288, Madison Sq., New York.

ПРОТИ ОГНЯ,

одиноковій славянской агентъ въ Лавована Кавиті.

JOHN A. KOMARA,

напротивъ славянского постела,

OLYPHANT, PA.

Руска КНИГАРНЯ

продаетъ

всякий руский книжки фоне-вичный и етимологичный такъ американскій якъ и краевій а именно: молитвенники, изборники, пѣснопословцѣ, псалтырѣ, жатія святыхъ, катехизмы, библии, коляды, букварѣ, проводники, читанки, казки, повѣстки, спѣванники, театральны штучки и другиі выучающіи и забавныі книжки.

Черезъ Руску Книгарню можете замавляти всѣ американскій и краевій часописи и издавництва.

За посылку почтовую платитъ Руска Книгарня сама.

Грошѣ посылайте въ рѣдкострованомъ листѣ або черезъ почтовый або экспресовый моніордеръ.

Руска Книгарня высилае книжки того самого дня, коли одержитъ замовлене.

Безъ грошей не посилаемо книжокъ нѣкому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia
BOX 128
Scranton, Pa.

Хто стане нашимъ агентомъ и буде розпродавати нашъ книжки може заробити гарный грошѣ. Пишѣть по услѣвия на повыше подану адресу.

„Русины въ Америцѣ“.

Така статья зъ 4 образками е надрукована въ англійскомъ тыждневнику „The Charities“, що выходитъ въ Нью-Йорку. Кромѣ сѣи статьи е тамъ ще слѣдующіи: Вплывъ славянской иміграціи на промыслѣ, Славяне при твердомъ углю, При мягкомъ углю, Словаки въ Америцѣ, Полуднерій Славяне, Чехи въ Чикаго, Чехи на фармахъ у Висконсинѣ, Якъ мешкають Славяне въ околици Джерзи Ситі, Духоборы, Мадыры въ Нью-Йорку, Поляки въ Волтиморѣ, Литвины въ Америцѣ.

Се цѣкаве число повиненъ собѣ прочитати кожрый Русинъ и дати до прочитаня знакомымъ Американцямъ. Коштуе лишь 10 центѣвъ. Замовляти въ редакціи „Свободы“.

Svoboda

Box 353, Scranton, Pa.

— Хотите правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маєтокъ, достати сплату, сколотувати грошъ водѣ должниковъ або уобѣлити ся водѣ войсковой емиграціи, пишитъ до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вонъ вамъ все зробить якъ найлѣпше и скоро.

Золота годинка даромъ! Сю гарну годинку, гарантовану, що буде тримати добре часъ, дамо даромъ хлопцямъ або дѣвчатамъ, що продасть 24 рачей по 10 центѣвъ кожду. Оправа годинки золочена, подѣбна до золотой годинки, гарантованой на 25 лѣтъ. Пиши днесъ амы пошлемъ тобѣ тихъ 24 рѣчей и опшатию почту. Коли все продашь пришли намъ \$2.40 а мы тобѣ вышлемъ годинку зъ ланцюжкомъ почтою.

CROWN SUPPLY HOUSE,

Dept. 30, 163 Randolph St., Chicago, Ill.

Купуйте чимъ скорше КАЛЕНДАРЬ

Руского Нар. Союза на 1905 р.

Кождый Русинъ повиненъ мати въ своей хатѣ сю прекрасну книжку! Є що у нѣй прочитати, е на що подивити ся. Прочитайте лише, якъ гарный тамъ рѣчи:

1) Вѣдзвы и календарскя чаетъ.
2) Свята Ольга оповѣдане зъ рускон бувальщины.
3) Оповѣдане зб страйку въ 1902 р.

4) Хитрый народѣцъ у той Америцѣ, смѣшне оповѣдане зъ руско-американского житя.

5) Десятъ точокъ подѣ розвагу Русинамъ.

6) Оглядъ американского Русина за минувшій рокъ.

7) Головинѣйшій пытаня, котры завдають людямъ, що хочутъ достати горожанскій наперы (citizens-paper).

8) Коротка Исторія Руси зъ образками.

9) Смѣшныі приказки, приповѣдки и смѣшныі оповѣданя.

10) Порады и всѣчина, цѣнныя для кожного.

Кромѣ того є богато образковъ зъ російско-япаньской войны, та иньшихъ, а такожъ наша стародавняя Руси при вѣнци Календара.

Сей великій Календаръ, котрый мае 224 сторѣвъ друку, коштуе всего 35 центѣвъ. Тожъ нехай кожрый успѣшитъ ся купити, заки ще не розѣбрали люде. Пишѣть по Календаръ и посылайте грошѣ лишь на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже тана, бо сей великій календаръ коштуе всего 35 центѣвъ.

—

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. є на 34 Lackawanna Ave. Але до Скрентонъ приѣзжае толькы кождого понеделка и четверга водѣ 6 годны 6-омъ до 8-омъ вечеромъ.

Всѣ справы американскій въ повѣтахъ: Лаверне и Лавована.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче водобрати грошѣ або спадокъ въ старомъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вонъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правныі наперы и повномочія.

Друкарня „Свободы“

выконуе

всякий работы друкаремъ

старанно, тано

и на терминѣ.

Адресъ:

SVOBODA.

Box 353, Scranton, Pa.

—

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН—

Трени водхаютъ зі Скрентонъ в буудні від 1-ої до 6-ої рано що година, а від 6-ої рано до 12-ої вночи що 20 минутъ. В Неделю водхаютъ трен від 1-ої рано до 7-ої година, в від 7-ої рано до 12-ої вночи що 20 минутъ. Від 3.20 до 6.40 пополудня треня ходять що 10 минутъ. До Вилхесбери іде трен всего 41 минутъ. а экспресовий, що водхаютъ зі Скрентонъ (крім Неделі) о 6.36, 8.16 и 10.36 рано а 2.16, 4.36 пополудня іде лиш 33 минутъ. Наши кари ідуть до Нейогъ Парку і Птерсборі. Ми перевозимо такожъ пакунки.

B. F. WYLY, jr. traffic manager

Scranton Pa.

—

— Хотите безпечно и скоро захвати до старого краю, або спроводити родину въ краю, купитъ собѣ шифарту водѣ John-a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N.Y.

JOHN J. CAMPTON
Католицкий похоронникъ.

Выпываетъ тапо веричъ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruhs Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ заварки на складахъ свяже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочкахъ въ наилучшихъ броваровъ,
горячки и ликеры наилучшего гатуку.
Братъ! закупайте у своего!

МАСЪ БИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправдае книжки всякаго рода, хочъ
бы въ роздрасенъ. Также робитъ книж-
ки для братствъ, церквей, бизнесменовъ
и т. д. За работу гарантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 50 cents for a
three month's subscription and a copy of **Social-
ism and Farmers**. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТЕНКО
гостельничий
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гаряченько?
Запечетъ са де Митренко;
Готель, айску, пиво масъ,
Повий салыныи доливає.
С пилара, е и гали
На митинги, на забавы;
Тамъ веселишь, потугаешь,
Вчучасъ неодо цкаве, —
А що выпиває, то знай брата,
Поче дальше, ать у пята!

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ мамчій яку небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околицы,
долженъ испити до того готелю, бо
тутъ достане найздоровиш и найтантш
напитки всякого рода и пораду, де най-
лучше ку: эти шифкарты.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жены при порождіають
особавной ошкы.
Office: 227 N. Shamokin Str. } Телефонъ
SHAMOKIN, PA. } Nr. 1673

Юліанъ Копистаньскій
(JULIAN KOPYSZANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ ру-
скій. — Найлѣпшй напитки
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розматого гатуку,
горѣвки досконалы, цигара
дуже добры.
Спѣшитъ Братъ Русины до своего брат-
чина Юліана!

St. Bernard
BENEVOLENT
Society.
ORGANIZED FEB. 1888
Выроблае братъ
въ машлѣ, шапки,
водзники, хоругвы,
униформы.
Цыники и пробъ-
высылае даромъ.

Можете писати до насъ по русски, сло-
венски або польски.

23 N. Main str.
R. H. Morgan, SHENANDOAH, PA.

Польска Кольонія въ Державѣ Вирджініа.
Масмо 40.000 акровъ урочайной землѣ въдѣ \$5 до \$15 за
акеръ фармы въ забудованѣмъ або оестъ забудована, поле або лѣсъ
недалоко желѣзницѣ и великихъ мѣстѣ, де легко можна зароб-
ити гарный грѣшь на всѣхъ плодахъ. Земля е всюда добра,
и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшеницѣ,
ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Овочѣ:
яблока, грушки, сливки, огѣрки, мѣлоны, помідоры и вагалѣ
всѣ огородовина. Вино е также добре якъ калифорнійске. Земля
е ровна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для
худобы, овечь и т. д. Вода жерельна на кождѣй фармѣ 20 стѣпъ
глубока. Морозѣвъ анѣ спекн тутъ нема, цыкльоны тутъ не-
звѣсны. Недалоко суть великы мѣста якъ Ричмондъ, Балтиморъ,
Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Філадельфія. Тысячъ людей глядае
теперъ фармы и много вже Полякѣвъ закупило водъ насъ землю
и суть вдоволеніи. Каждый повиненъ йти на фарму, де кождый
е своимъ паномъ, а маєтокъ фермерѣвъ е забезпеченый. Фермеры
не потребуютъ боятися страйку, зменшенія платѣвъ або калѣп-
та. Фармы продаемо за готѣвку, або на легку сплату, однакъ
часть треба зложити готѣвкою, а решту на сплату послѣ umowy.

По близшій услѣвья пишѣть по польски до
JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.
Напишѣть десѣть вычитали се оголошене. 15208

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
панічна робота. — Всѣ ро-
зумны Русины належать до той
компаніи, купуютъ зѣ своего власно-
го стору значить, спомогають самихъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Зараджуютъ нимъ:

Н. Габуря, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчъ до житя, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскы и звычайны.
Посылае такожъ грѣшъ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.

Продае шифкарты.

Не водъ нынѣ вже знають люде солідного
Ивана Глову.

Одень зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
никого вже не хоче
пити.

Голова водъ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здоровье и по-
живие.

НЕ ТРЕБА ГТО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТИ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4354.

Перша Руска Торговля и Рукодѣльня
РИЗЪ И ЗНАРЯДѢВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ

коручае богато заосмотренныи скартъ въсѣлякихъ
товарѣвъ церковныхъ.

Принимае замовленя на всякы работы зѣ
золота, среббла, бронзу и иньшихъ мета-
лѣвъ, якъ такожъ до вѣдновленя, позолоченя
и посребленя всякы церковныи и домашныи
знаряды.

Всякы посилки полагаджуе вѣдворотною почтою.
Все выкопуе въ найкоротшій часъ и по найнижшій цѣнѣ.
На жадање высылае цѣнники богато иллюстрованыи.

Е. Спонарскій и В. Устенскій,
ул. Руска Ч. 1., Львовѣ, Austria, Galicia.

Друкарня „Свободы“
друкуе
тишеты, наперы, коверты, книжи, книжки, плакаты, циркуляры
и вагалѣ всѣ работы друкарскы
старанно, тано и на часъ.

Братскы опѣкуны хорыхъ повинны мати книжки для
записованя коли хто захорувавъ, на яку слабѣсть и т. д.

Адресъ:
„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНИЯ.

Одними только доводами лѣкаръ може доказати, що въ дѣйствости вылѣчилъ
хорыхъ людей. Читайте оголошеня другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, що-
бы другиі лѣкаръ малъ доводы або благодаренія своихъ пациентѣвъ. Дятого-то,
понеже хвалятся только, що суть укѣнченными лѣкарами, а неразъ слабѣсть не
только не вылѣчатъ; но побольшатъ, то чи-жъ тиі лѣкарѣ могутъ мати доводы
вѣдчаности и благодаренія? Никколи!

Мы зновъ, котрыи дбаемо о здоровье нашего народа, чтобы онъ не былъ об-
диранный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцами, радимо всѣмъ
хорымъ Русинамъ удаваться только до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
дипломованого доктора зъ Нью-Йоркского университета,
которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣчене хорыхъ.

Для того подаемо тутъ кілька найновѣйшихъ листѣвъ, въ которыхъ нап-
братья и сестры благодарятъ профессорови КОЛЛИНСОВИ за цѣл-
ковите вылѣчене ихъ изъ тяжелой недуги.

Вылѣченный зъ тяжелой внутрен-
ной хоробы и ревматизму.

Степанъ Урбанъ,
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячій сухоты.
Почт. г-не проф. Коллинсъ!
Благодарю за лѣкарства, кото-
рыи выслано для моей доньки.
Я страшно журился тѣмъ, що
моя донька не выйде зъ той хо-
роты. Однако теперь я переко-
нался, що по Вашихъ лѣкар-
ствахъ она чѣмъ разъ лѣьше вы-
глядае и вже майже цѣлкомъ
здорова. Для того прошу при-
няти мое сердечне благодареніе.
Я буду розголошувати Ваше имя
помежи моими знакомыми.
Съ почтениемъ,
Іосифъ Попѣль,
Box 12, Fernie, B. C. Canada

Вылѣчена зъ хронической жолуд-
новой слабости, болю головы
и внутреннихъ женскихъ
устройствъ.

Марія Боднарска,
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль перси, крижей,
жолудка и нестравность.
Сердечне благодареніе засылаю проф.
Коллинсови за вылѣчене моей слабости.
Если бы не ваша помощь, я певно не
бачилъ бы вже денного свѣтла
Михаилъ Денъбо, Box 33, Oriskany, Ohio.

Нервовость и боль головы.
Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що
лѣкарства Ваши я получила въ на-
лежитомъ порядку и по ужитю ихъ сей-
часъ чувю лѣьше и здоровше за шо
складаю сердечну поляку.
Анна Смитъ, Elmendale, Ind.

Доводѣвъ о вылѣченъ секретныхъ хорѣвъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ не было
пациентѣвъ. Тысячи выздоровленныхъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф.
д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, котрый ручить за цѣлковите вылѣчене всякихъ
слабостей

СЕКРЕТНЫ ХОРОВЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.
Профессоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого пациента, кото-
рого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабѣсть,
повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладномъ справдженю вашей хороты и на жадање діагноза пошле вамъ пошлю
пораду и такіи лѣкарства, котрыи въ короткомъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. Не
то не забудите своихъ хорѣвъ.

Официови години: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Въ его певно добра знате. Въ него
знайдете одинокий, найдешевшій, най-
сучшій и наймодѣйшій сторъ изъ
убраньями. Купите добре „шифкарты“ и
скоро а безопасно пошле вамъ грѣшъ до
старого краю. Не гадайте однакъ, що те
же все — и! Вѣдь масъ ще найпарад-
лѣйшій салупъ въ мѣстѣ подъ назвомъ:
Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ родной бабки на
весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВАРНЯ
TROMETTER'S
(Трометтеръ)
при Редянскѣй днѣ въ Shamokin, Pa.

Свѣдѣнія, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождѣмъ часѣ можна достати
такъ горячій якъ и зимній перекуска.
Потравы прилагоджены на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремѣ комнаты для родины.
Наилучшій вина, пиво, ликеры, горѣвки
и всѣ можливыи напитки. Цѣна дуже
мала.